

Cartea

ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

Anul XV nr. 741

vineri 7 februarie 1964

8 pagini 25 bani

La cercul de chimie

In atenția noastră — fiecare elev

Cum să procedeze ca elevii buni la carte, cu înclinații deosebite să progreseze cât mai mult, să se întrecă mereu pe ei înșiși, cum ar putea face ca școlarii care nu manifestă suficientă dragoste de învățatură și care iau note mici să nu mai tragă în jos balanța succeselor pe clasă sau pe școală? — Iată câteva din frământările care mobilizează continuu miile de cadre didactice la căutări creatoare, care le sporesc eforturile pentru găsirea căilor menite să asigure fiecărui școlar o cât mai bună pregătire.

„Fiecărui școlar o bună pregătire” — cuvintele acestea ne duc pe mulți dintre noi, pedagogii, cu gândul spre marea diversitate de situații și de cazuri ce se pot întâlni în școală, într-o singură clasă. „Cum să fac să învețe algebra elevul X — se întrebă un profesor — dacă el încă nu stăpânește bine operațiile aritmetice?” „Cum să scrie corect elevul Y dacă în clasa a V-a fiind nu știe ce este articolul sau pronumele?” — își spune altul. „Și cum trebuie ajutat să se dezvolte elevul Z, cu o deosebită pricepere pentru fizică, doritor să aștepte mereu lucruri noi? Imi este oare îngăduit să mă mulțumesc doar cu faptul că este dotat, că are perspectivă de dezvoltare? Nu am oare datoria să-l sprijin să crească pe măsură la posibilitățile de care dispune?” — se preocupă un al treilea.

Dezlegarea la aceste probleme ne-o dă însăși viața. Bineînțeles, dacă ne străduim să cunoaștem trăirile individuale ale fiecăruia din elevii noștri, să știm care este volumul și calitatea cunoștințelor dobândite de ei, lacunele care mai există în pregătirea lor.

Mulți învățători și profesori obișnuiesc să-și noteze în caiete speciale tot ceea ce constată în legătură cu cunoștințele fiecărui elev. Este un procedeu bun, care ne ajută să urmărim evoluția copiilor — bineînțeles, cu condiția să folosim însemnările pentru a lua, fără întârziere, măsuri diferențiate, care să asigure ajutorarea elevilor în mod diferențiat, în direcția în care este nevoie la fiecare caz în parte. Căci însușirea cunoștințelor în cantitatea și calitatea cerută de programă depinde nu numai de lecțiile ținute, de faptul dacă explicăm lucrurile clar și atractiv, dacă reușim să captăm atenția în cursul predării și așa mai departe. Ea este în funcție — așa cum arătam — și de multe elemente particulare, de factori care diferă de la școlar la școlar. A ține seamă de acești factori este o cerință de bază pentru succesul străduințelor noastre de a realiza o tot mai bună pregătire fiecărui școlar.

Desigur, tratarea individuală a elevului în procesul de învățământ ridică multe probleme. Ne vom referi la câteva din ele.

Plecând de la premisa că lecțiile trebuie să fie atât de bine pregătite și desfășurate încât să fie înțelese și însușite chiar din clasă, unii profesori se consideră cu datoria împlinită dacă au ținut mereu lecții bune, în care au antrenat pe toți copiii. Dar ei uită uneori că colectivul clasei este format din mai mulți elevi, care-și au fiecare particularitățile lor, că unii pot să aibă goluri în nivelul de cunoștințe și de aceea nici nu pot înțelege o serie de chestiuni, că alții gândesc mai încet sau „prind” mai greu, fiind astfel amenințați să rămână

în urmă celorlalți. Tocmai având în vedere asemenea situații, cele mai multe cadre didactice continuă preocupările pentru buna pregătire a fiecărui școlar și după lecție. Așa se face că în mai toate școlile se organizează meditații. La școala medie „A. Toma” din Ploiești, profesorii de matematică, de exemplu, aduc la astfel de activități pe toți elevii care întâmpină greutăți în însușirea acestei discipline. Într-o serie de școli s-a procedat cu și mai multă minuțiozitate în organizarea meditațiilor. Astfel conducerea Școlii generale de 8 ani nr. 169 din Capitală a asigurat și în cadrul acestora tratarea individuală a elevilor. Pe lângă faptul că sint chemați la meditații numai elevii care au nevoie de ele, adică aceia care nu reușesc să-și însușească noile cunoștințe din cauza golurilor pe care le au în pregătirea dobândită anterior, în cursul meditațiilor se lucrează individual cu elevii, repetându-se cu ei capitolele la care le este necesar un ajutor suplimentar. Atunci când profesorul s-a convins că elevul și-a însușit cunoștințele de care are nevoie în parcurgerea întregii materii, nu îl mai aduce la meditații. Acest mod de lucru — foarte eficient — solicită destul de mult pe profesor, care trebuie să cunoască bine cazul fiecărui elev, să pregătească pentru fiecare exercițiile cele mai indicate și să organizeze activitatea în ora de meditații așa încât nici o clipă să nu însemne supraîncărcare, timp pierdut, nici pentru școlar, nici pentru profesor. Ajutorul suplimentar pe care îl dă elevului nu trebuie să însemne dădăceală, ci, dimpotrivă, un

indemn la o activitate cât mai independentă, care să-l pună în situația să se descurce singur. Altfel nu vom reuși să-i cultivăm gândirea logică, obișnuința de a munci independent și înainte de toate de a munci cu tenacitate.

Am auzit adeseori vorbindu-se despre un fel de meditații pe care elevii cei mai buni le dau celor mai slabi la carte. Dar oare elevul, oricât de bun ar fi el, stăpânește materia ca și profesorul său pentru a putea asigura o bună îndrumare științifică, posedă metodele de muncă ale acestuia pentru a-și putea ajuta colegul cu efectul așteptat? Această întrebare am pus-o tov. Aurelia Muică, director adjuncț la Școala generală de 8 ani nr. 11 din Capitală. „Nu numai că elevul, oricât de bine pregătit ar fi, nu-l poate egala pe profesor — ne-a răspuns aceasta — dar sarcina pe care a primit-o înseamnă și o încărcare a lui cu răspunderi care îl depășesc. Apoi să ne gândim că are și el nevoie de timp pentru propria pregătire și pentru recreere”.

Întrajutorarea elevilor se poate realiza sub forma informării colegilor care au lipsit asupra lecțiilor noi, asupra explicațiilor și indicațiilor suplimentare pe care le-a dat profesorul în vederea efectuării temelor pentru acasă, în a-l determina pe colegul mai lenes să se apuce de lecții fără zăbăvă, să nu piardă timpul; poate consta în activitatea comună dusă pentru alcătuirea ierbarelor, a insectarelor, a altor colecții de materiale ce vin direct în folosul muncii de instruire; în întrecerea de a

Hărnicie, pasiune

Este, ca mulți alții, profesor. Profesor de științe naturale. Și-a ales această indeletnicire chemat de marea frumusețe a incursiunilor în lumea plantelor și animalelor, a călătoriilor în trecutul îndepărtat al vieții lor, minat de dorința de a umple sufletele celor mici cu minunea celor descoperite prin îndelungi căutări în locașurile tainice ale naturii, între filele cărților.

Acum, la școală, din comoara frumuseților pe care el le știe, nu ține nimic ascuns ochilor cercetători ai copiilor, ochilor nesățioși să afle tainele gîzelor și ale florilor. Iată colecții de plante și insecte, iată borcănase cu mici animale conservate, alcătuite așa ca să poată fi cit mai ilustrative și mai lesne de folosit. Iată scheme și schițe întocmite pe sticlă în vederea ilustrării lecțiilor și cu ajutorul proiectiilor. Cu toatele sint rinduite cu grijă pe rafturi speciale și păstrate cu mare atenție.

Cîte ceasuri de migală nu au cerut ele profesorului, cîte ceasuri de muncă încordată, închinată cu hărnicie luminării minților? Și cîte zile de strădănie cot la cot cu cei mici pentru stringerea unui asemenea material?

Dar profesorul nu a ținut desigur socoteala ceasurilor. Pentru că, la fel cu mulți alți slujitori devotați ai școlii, își dăruie munca din pasiune, din dragostea pentru cei mici.

La fel ca mulți alții... Căci pretutindeni în școlile noastre se află, asemenea profesorului Ladislau Bagi de la Școala medie nr. 2 din Satu Mare, învățători și profesori harnici și pasionați în muncă, oameni care nu găsesc satisfacție mai mare în viața lor decît aceea de a vedea aprinzîndu-se în ochii celor mici luminile cunoașterii și înțelegerii, după ce, călăuziți de dînsii, au cercetat îndelung adevărurile științelor.

A. C.

(Continuare în pag. 8-a)

MOBILIERUL ȘCOLAR

Înfăptuirea Directivelor Congresului al III-lea al P.M.R. privind trecerea la învățământul general de 8 ani, ca și dezvoltarea tot mai largă a învățământului mediu au necesitat sporirea continuă a spațiului de școlarizare. Numai în primii patru ani ai planului șesenal au fost construite peste 15.000 săli de clasă. În același timp s-a asigurat dotarea cu mobilier școlar a noilor localuri de școli cit și reînnoirea mobilierului într-un număr important din localurile existente.

Pe baza experienței dobândite până în prezent și a unei largi documentări în țară și străinătate, organele de specialitate din Ministerul Învățământului, împreună cu organizațiile de proiectare și construcții, au studiat și elaborat documentația tehnică și au executat în ultimii ani diferite tipuri de mobilier școlar pentru toate necesitățile unei școli: bănci, catedre, table, mese speciale pentru laboratoare, mobilier adecvat pentru bibliotecă etc.

La proiectarea și execuția mobilierului școlar s-a ținut seama atât de principiile pedagogice și sanitare impuse acestui gen de mobilier, cit și de problemele tehnice și economice privind materialele întrebuintate și posibilitățile de confecționare pe plan regional. S-a căutat de asemenea să se întrebuinteze cit mai larg unele materiale noi, durabile, ușor de întreținut și cu un aspect cit mai plăcut.

Pentru sălile de clasă

O atenție deosebită s-a dat elaborării și executării băncilor școlare. Vechile tipuri de bănci existente în școlile noastre erau confecționate, de regulă, din lemn de răsinoase, având pupitrul, scaunul și scheletul de rezistență executate complet din lemn. Din această cauză, pe lângă faptul că necesitau un consum mare de material lemnos, ele se deteriorau ușor (mai ales pe fața superioară a pupitrului), făcând astfel dificilă scrierea și desenul. În același timp, din cauza dimensiunilor constructive fixe, era necesară confecționarea mai multor mărimi de bănci, ceea ce constituie o dificultate importantă în întrebuintarea unei săli de clasă de către elevi de vârste diferite. Acolo unde era necesară dispunerea băncilor în formă de amfiteatru se impunea de asemenea întrebuintarea în aceeași sală a mai multor mărimi de bănci.

Pentru eliminarea acestor neajunsuri, noul tip de bancă școlară are scheletul de rezistență confecționat din metal, restul elementelor fiind din plăci fibrolemnoase. Scheletul metalic dă băncii o linie mai modernă și permite reglarea înălțimii la care se montează pupitrul și scaunele, eliminând astfel necesitatea de a construi bănci de mărimi diferite pentru diferitele vârste școlare sau pentru așezarea băncilor într-o sală în amfiteatru.

Plăcile fibrolemnoase din care este confecționat blatul pupitrului au avantajul că nu se zgîrie lesne, se curăță foarte ușor de petele de cerneală, sînt mai puțin sensibile la variațiile de temperatură (nu fisurează), oferind astfel, în deosebit, o suprafață plană. De asemenea, blatul poate fi „plăcat” cu materiale plastice de diferite culori, iar consumul de material lemnos este mult redus. La primele variante construite au existat unele neajunsuri în ceea ce privește stabilitatea acestor tipuri de bănci, pentru obținerea căreia era necesară prinderea picioarelor cu ajutorul unor rondeli și holșuruburi în pardoseală. În prezent s-a proiectat un tip îmbunătățit de bancă, reglabilă (vezi schița nr. 1) care rezolvă problema stabilității băncilor fără a mai fi necesar sistemul greoi de prindere utilizat anterior care, în același timp, deteriora pardoselile.

Pentru uniformizarea mobilierului din sălile de clasă ca și pentru reducerea consumului de ma-

terial lemnos, s-a studiat și proiectat și un nou tip de catedră, avînd scheletul de rezistență din metal, iar blatul din plăci fibrolemnoase (P.F.L.) melaminate, care se aplică pe un suport din plăci aglomerate din așchii de lemn (P.A.L.) material inert, rezistent, ușor de prelucrat și de înlocuit.

Cu multă grijă a fost elaborată și diferitele tipuri de table școlare, în funcție atît de mărimea claselor cit și de posibilitățile locale de confecționare. În unele școli se mai întrebuintează încă — și aceasta mai mult din lipsa de prevedere în momentul proiectării — vechiul tip de tablă din lemn, de dimensiuni reduse, fixată pe trepied. Acest tip are dezavantajul că oferă o suprafață mică pentru scris, este nestabil și așezat excentric față de axul clasei. La rîndul lui, tipul de tablă glisantă pe verticală, confecționată din două foi suprapuse, deși oferă o suprafață mai mare pentru scris și se află pe axul clasei, prezintă însă, așa cum au arătat profesorii consultați de noi, dezavantajul că sistemul de prindere în perete, ca și cel de ridicare sînt greoaie și se defectează foarte ușor, făcînd tablă inutilizabilă.

Un sistem mai adecvat, dar care n-a luat o răspîndire prea mare din cauză că beneficiarii, ca și organele de resort din minister nu s-au preocupat în suficientă măsură de confecționarea lui, este sistemul de „tablă pliantă” confecționată din trei foi de lemn vopsite pe ambele fețe, oferind un spațiu de scriere foarte mare (6 suprafețe). Sistemul are și avantajul că, plîind cele două foi laterale peste foaia fixă din mijloc, se poate păstra desenul sau scrisul de pe cele trei suprafețe devenite interioare, rămîind libere suprafețele a încă două foi.

Foarte frecventă în construcțiile noi, în special din mediul urban, a devenit tablă școlară montată sau turnată direct în perete. Acest tip de tablă se execută aplicîndu-se pe suprafața peretelui glet de ipsos pe o tenaculă drișcuiată perfect plană. Se obține astfel o suprafață netedă care se vopșește apoi în culoarea dorită. Se poate folosi în același scop și ciment sclivisit în care s-a introdus culoare, turnat tot direct pe perete. La fel se pot aplica pe perete plăci din lemn (fibrolemnoase) sau sticlă. Tabla este încadrată de un profil (chenar), iar la partea inferioară se prevede

pe toată lățimea o poliță pentru păstrarea cretei și a buretelui.

Indiferent de materialul din care se execută, tabla astfel confecționată are avantajul că ocupă în sala de clasă o poziție centrală, prezintă stabilitate, are o suprafață mare pentru scris — toată lățimea peretelui — iar execuția se realizează cu foarte multă ușurință și cu materiale ușor de procurat.

În funcție de avantajele prezentate considerăm că ultimele două tipuri descrise prezintă cele mai multe calități și pot fi generalizate. O concluzie definitivă în această privință se va putea desprinde desigur în urma consultării cadrelor didactice care, folosînd tabla în munca lor cu elevii, sînt în situația de a aprecia cel mai bine calitățile ei.

Pentru laboratoare

O piesă de mobilier de mare utilitate în școală este masa de laborator. S-a experimentat pînă în prezent atît tipul de masă executată complet din lemn, cit și tipul de masă la care scheletul este din metal. În armonie cu noile bănci, mesele cu schelet metalic au avantajul că se reduce mult consumul de material lemnos prin întrebuintarea plăcilor fibrolemnoase, iar suprafața blaturilor poate fi îmbrăcată cu mase plastice de culori diferite, ușor de întreținut. În dimensiunea și forma acestor mese s-a ținut seama că ele sînt grupate în laborator pe puncte de lucru, astfel încît unele din ele sînt prevăzute cu instalații de apă, lumină, care permit efectuarea experiențelor.

Pentru lucrările practice

În ceea ce privește mobilierul pentru lucrările practice, pe baza experiențelor de pînă în prezent, s-au proiectat bancuri de lăcătușărie (vezi fig. nr. 2) precum și o masă universală pentru gospodărie.

Bancul de lăcătușărie este montat pe schelet metalic și dispune de sertare pentru păstrarea sculelor și a unor materiale. Pentru a nu ocupa o suprafață prea mare, s-au proiectat bancuri la care să poată lucra cite șase elevi, cite trei pe fiecare parte. Pentru expunerea desenelor sau schițelor s-au montat în fața fiecărui post de lucru suporturi speciale, iar în vederea luării notițelor sau a întocmirii unor schițe au fost montate la bancuri scaune reglabile și rabatabile. Pentru fiecare elev urmează a se monta menghina respectivă. Datorită formei adoptate, materialelor întrebuintate și dimensiunilor alese, bancul are un aspect plăcut este ușor de confecționat și de întreținut, prezintă stabilitate în timpul lucrului și poate fi mutat cu ușurință.

Masa de lucru pentru gospodărie este proiectată pentru două sau patru elevi și poate avea în-

trebuințări multiple — croit, cusut, călcat, luarea notițelor, desenaarea diferitelor schițe etc. Dispunerea ei în încăperi urmează să se facă în funcție de dimensiunile sălilor, de orientarea cea mai bună față de lumină, de numărul elevilor etc.

Pentru sala de desen

În unele proiecte-tip de școli ce se studiază în prezent s-a prevăzut o nouă funcțiune — și anume, sala de desen pentru elevii mai mari. Pentru o utilizare corespunzătoare a acestei săli s-au proiectat și urmează să se execute mese speciale de desen pe schelet metalic. Datorită faptului că elevii lucrează pe planșete individuale de dimensiuni mai mici, masa de desen proiectată este prevăzută numai cu un suport pentru planșetă, care poate da o înclinare între 0°—20°. Dimensiunile suportului permit folosirea planșetelor de mărimea 73 × 53 cm. În funcție de dimensiunile sălii de desen se vor comanda și execute mese pentru un singur elev sau pentru doi elevi (fig. 3). La fiecare masă s-au prevăzut suporturi și spații pentru depozitarea servietelor. În sală mesele se pot așeza în orice poziție, în funcție de orientarea cea mai corespunzătoare pentru lumină.

Cît despre sălile de bibliotecă din cadrul școlilor, acestea erau dotate, în general, în mod diferit în funcție de posibilități. În prezent, pentru tipizarea mobilierului necesar bibliotecilor s-au întocmit proiecte de masă de lectură, rafturi pentru depozitat cărțile, confecționate din lemn și metal, masă pentru custode. Deoarece sîntem în faza de execuție a prototipurilor acestui mobilier, socotim deosebit de util ca atît cadrele didactice cit și secțiile de învățămînt care îl vor comanda pentru școlile noi ce se construiesc, să prezinte observațiile necesare definitivării lui.

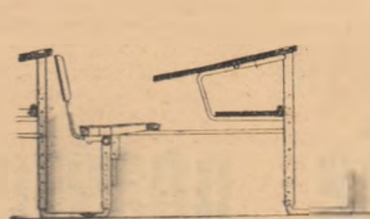

fig. 1

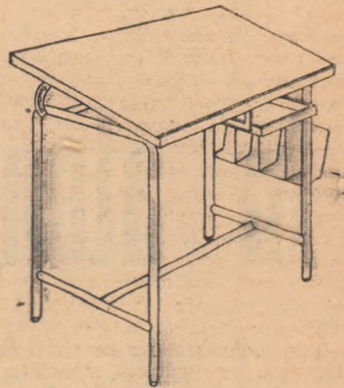

fig. 3

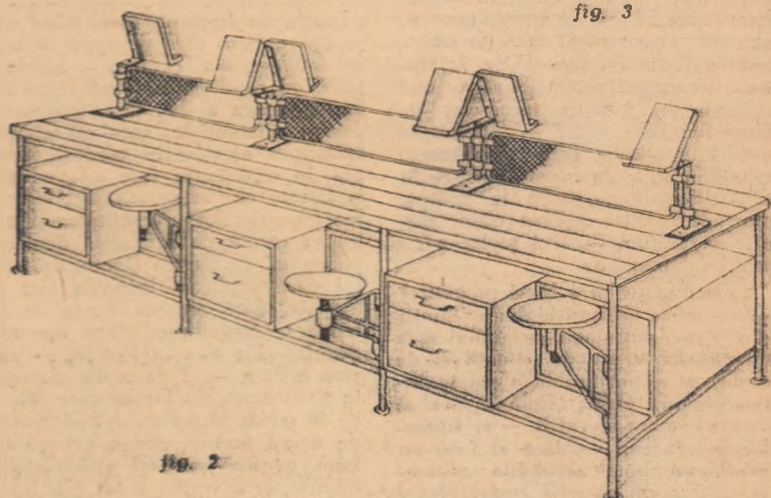

fig. 2

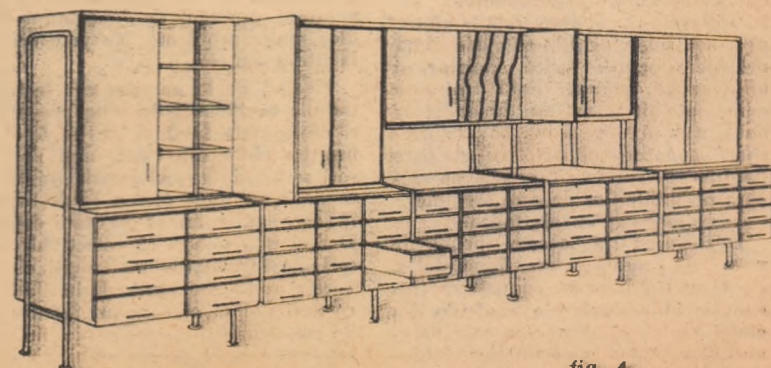

fig. 4

Pentru cancelaria

Pentru prima dată a fost studiat și proiectat acum și un mobilier special, adecvat cancelariilor profesorilor — mese, scaune, dulapuri și bibliotecă.

Mesele sînt executate pe schelet metalic și blat din lemn, avînd dimensiunile de 2,40 × 1,10 m. Ele se pot alătura și dispune sub diferite forme în sală, pentru a folosi atît pentru lucrul individual al profesorilor cit și pentru ședințele consiliului pedagogic.

S-a prevăzut pentru nevoile cadrelor didactice un dulap-bibliotecă (figura nr. 4), montat de asemenea pe schelet metalic, cu o linie arhitectonică modernă, ansamblat din mai multe corpuri — tronsoane — care se alătură în funcție de numărul cadrelor didactice și dimensiunile încăperii, dînd un ansamblu unitar. Partea de jos a dulapurilor are sertare individuale pentru fiecare profesor, în care se pot păstra unele lucruri personale, iar partea superioară este astfel studiată încît poate servi pentru mai multe scopuri — păstrarea cataloagelor, a cărților și revistelor, a lucrărilor scrise ale elevilor etc.

Scaunele sînt și ele montate pe schelet metalic și tapisate cu diferite materiale plastice.

În sfîrșit, noile proiecte studiate prevăd de asemenea diferite tipuri de mobilier pentru sălile de meditații, pentru depozitele de material didactic, panouri decorative pentru holuri etc. toate proiectate după principii noi atît din punct de vedere arhitectural și funcțional cit și în privința materialelor întrebuintate.

Desigur că toate tipurile noi de mobilier școlar pot fi îmbunătățite. De aceea considerăm foarte util și necesar ajutorul pe care cadrele didactice, secțiile de învățămînt și întreprinderile producătoare îl pot da prin diferite observații și propuneri.

Partidul și guvernul alocă an de an fonduri tot mai importante pentru dezvoltarea și modernizarea bazei materiale a învățămîntului de toate gradele. Să ne mobilizăm forțele pentru a dota școlile cu mobilier modern, corespunzător cerințelor pedagogice și sanitare, durabil și economic.

Ing. C. PEȘTIȘANU
directorul Direcției tehnice de construcții și investiții din Ministerul Învățămîntului

CAUTAȚI FONDUL DE AUR!

Ne aflăm la o școală din Cimpina. O școală cu rezultate în general bune și, după cum o recomandă secția de învățământ, cu un colectiv de profesori bine pregătiți. Datele pe care ni le oferă o statistică încheiată aici la sfârșitul trimestrului I confirmă aceste aprecieri prin limbaajul precis și concludent al cifrelor. De-a lungul coloanei care se întinde vertical sub rubrica „promovați” întâlnim, în dreptul fiecărei clase, procente apropiate de limita maximă. Aceasta este linia generală.

Dar din ea se desprinde, ca un semnal de alarmă, o situație cu totul necorespunzătoare la învățatură în clasa a X-a „C”. Ce s-a întâmplat în această clasă?

O anchetă sumară întreprinsă printre profesori nu reușește să aducă răspunsuri edificatoare. Unii sînt de părere că de vină sînt programele prea încărcate, din cauza cărora elevii nu au timp pentru studiu individual, iar profesorii sînt obligați să parcurgă lecțiile în grabă. Alții afirmă că elevii sînt leneși. Nu vor să învețe, ba chiar că destul de mulți sînt incapabili.

Evident, astfel de răspunsuri nu sînt de natură să ne mulțumească. S-ar putea ca programele să fie încă prea încărcate deși Ministerul Învățămîntului a luat măsuri pentru reducerea volumului de cunoștințe pe care trebuie să și le însușească elevii. Dar cum se explică faptul că în aceleași condiții, cu aceleași programe, două clase obțin rezultate diferite? În ceea ce privește celelalte răspunsuri, considerăm că este nedrept din partea unor pedagogi ca, atunci cînd dau greș la activitatea cu anumiți elevi, să-și declare pur și simplu leneși de cînd e lenea o boală incurabilă sau incapacibili.

Totuși, unde se află adevărul? Cum se explică rezultatele slabe la învățatură ale multor elevi din clasa a X-a „C”?

Poate sînt de vină profesorii? Dar ce lecțiile lor sînt slabe, metodele și procedeele utilizate în predare sînt greșite, inadecvate? Dar caracterizările din notele de asistențe ale conducătorilor școlii, întărite de declarațiile verbale ale acesteia, afirmă tocmai contrariul. Dăm numai cîteva exemple: „Profesoara de limba română își pregătește lecțiile cu minuțiozitate, predă clar, pe înțelesul elevilor, reușește să facă lecții interesante, atrăgătoare”; „Profesorul de limba latină este un profesor exigent, cere elevilor să muncească mult decît li se cere în alte școli, este un bun pedagog, utilizează metode și procedee adecvate”; „Profesoara de istorie... explică frumos, clar. Scrie ideile pe tablă. Este blîndă, nu se enervează niciodată”; „Profesorul de economie politică este sever, ține lecții bine documentate, încheiate din punct de vedere logic, lecții clare, accesibile...”

Renunțăm să reproducem și alte caracterizări. Ele continuă cam pe același ton și, după cum se vede, sînt departe de a ne ajuta să dezlegăm misterul.

Ne mai rămîne o singură cale — să-i cunoaștem pe elevi.

Preocupări ignorate

Chiar în clipa cînd luăm această hotărîre, în cancelaria școlii intră un părinte.

— Tovarășă directoare, sînt tatăl unui elev din clasa a X-a „C” — se recomandă el. Sîntem îngrijorați, căcr este amenințat să rămînă repetent. A rămas corijent la patru obiecte, cu toate că imi pare destul de silitor. De la școală se urcă în autobuz și vine direct acasă. Nu pleacă nicăieri. Nu se duce la filme, nu bate maidanele, stă toată ziua cu cartea în mină. Deunăzi am sosit acasă pe la orele 12 noaptea. El stătea și învăța. Nu mai înțeleg nimic...

Intr-adevăr, cazul pare cel puțin ciudat. Aparențele arată că avem de a face cu un elev conștient care obține totuși note sub limită.

Observația unei profesoare care a ascultat cu interes această discuție clarifică pe neașteptate problema.

— Vă spun eu ce se întîmplă — încep ea. Băiatul are un anumit gen de preocupări, cum să vă spun, cu caracter sentimental.

— Nu cred, protestează tatăl. V-am spus că este în permanență sub supravegherea noastră, iar la școală este sub ochii dv.

— Nu mă înțelegeți greșit, nu s-a întîmplat nimic deosebit. Este într-adevăr un elev disciplinat, căruia, după toate aparențele, nu i se poate reproșa nimic din acest punct de vedere. Și totuși, în sufletul lui se petrece ceva. Eu îl observ de multă vreme și văd că a devenit meditativ, melancolic, distrat. Sînt cîteva semne al căror înțeles este limpede pentru cine vrea să le observe. Așa că, deși pare că învață, deși pare a fi la fel de conștiincios, gîndurile lui nu sînt deloc concentrate asupra învățaturii. În zadar stă cu cartea în mină și citește, dacă în loc să fie atent la ceea ce citește se gîndește la altceva.

— Și ce este de făcut?

— Poate că tocmai dv., ca tată, ați putea să aveți cu el o discuție prietenească și sinceră în această privință. Dacă l-ați face să vorbească deschis l-ați putea sfătui.

— Iată cum, pe neașteptate, ni s-a oferit prilejul să cunoaștem, fie și indirect, „cazul” unui elev din clasa care ne interesează.

Necazurile timidității

Dorind să cunoaștem și altele, ne îndreptăm împreună cu diriginta clasei a X-a „C” spre locuința uneia dintre elevele cu rezultate slabe la învățatură, trecută de o serie de profesori în rîndurile celor „puțin dotați”. Pe drum diriginta ne dă unele informații, pentru a ne pune în temă.

— Eleva aceasta are o situație oarecum specială. A rămas orfană de mică și a crescut într-o casă de copii. Pe la vîrsta de 13 ani a fost adoptată de doi bătrîni care, deși au și ei proprii copii, o iubesc mult și se străduiesc s-o facă să simtă căldura căminului familial.

Intrăm în casă. Bătrîni ne primesc cu amabilitate. Vorbim despre fată care, într-o cameră alăturată, își pregătește lecțiile împreună cu alte două colege.

— Învață — ne informează tatăl adoptiv, ridicînd din umeri a neputință. Toată ziua învață. De ce ia note proaste, nu știu.

— Ei, nu știți — intervine mama — se pierde, ce mai încolo și încoace. Este de o timiditate ieșită din comun. Nu știu ce o să ne facem cu fata asta!

Peste cîteva minute, în camera unde are loc discuția noastră apare și eleva. Este o fată slabuță, cu trăsături delicate. Prezența unor persoane străine o face de la început stîngace. Salută respectuos și își caută în marginea bufetului un punct de sprijin pentru mîinile care nu-și mai găsesc locul.

Deși formulat în termeni cît mai amicali și simpli cu putință, subiectul discuției nu reușește să-i înlătore jena și timiditatea. Rezistă eroic la primele întrebări, încercînd să dea cîteva explicații de circumstanță notelor slabe pe care le-a luat. O întrebăm cum învață. Reușește să ne arate că întii citește și după aceea își face scheme și... în cele din urmă nu mai rezistă. Incepe să plîngă.

Discuțiile care au loc ulterior în lipsa ei și, mai apoi, în lipsa părinților, lămuresc un fapt. Copleșită de bunătatea părinților ei adoptivi, această fată sfioasă, dotată cu o excesivă sensibilitate, se teme mereu că nu va reuși să dovedească prin conștiinciozitate, prin rezultatele obținute la învățatură, măsura întregii ei recunoștințe. Este suficient să-și amintească, în clipa cînd este scoasă la lecție și i se pune o în-

trebare, că de răspunsul ei depinde nota pe care seara o vor vedea părinții în carnetul ei de elev pentru ca în memorie să se facă un gol de unde doar vag mai răzbat frînturi dintr-o lecție învățată cu îndirjire abia în ziua precedentă.

Așadar, nici de data aceasta nu-i vorba de „lene”, nici de incapacitate.

Lipsă de voință?

Cel de-al treilea „caz” pe care l-am cunoscut a fost o elevă cu totul deosebită de cea precedentă. O fată îndrăzneată, comunicativă, vioaie, sigură pe sine, gata oricînd să dea o replică potrivită. Ne-a întîmpinat la intrare surprinsă de această vizită neașteptată și ne-a poftit cu politețe în casă, oferindu-ne scaune. Nu bănuia scopul vizitei și ne aștepta în momentul cînd discuția va ajunge la delicata problemă a notelor din catalog, să-și piardă cumpătul. Dar nu a fost deloc așa. Dimpotrivă, a participat activ la discuție încercînd să supună fiecare situație unei analize obiective, ca și cum nu ar fi vorba de propriile ei note.

— La naturale am vrut să copiez și mi-a dat nota 1. Bineînțeles că este greu să te mai îndrepti cînd ai primit o astfel de notă.

— Și la franceză?

— A, cu franceza este altceva. Să vedeți, acum doi ani nu prea am învățat și m-am trezit dintr-o dată că am rămas în urmă. După aceea, cu fiecare lecție care trecea rămîneau și mai mult în urmă. În cele din urmă mi-am dat seama că n-o să-mi mai pot ajunge colegii și am lăsat-o baltă.

— Și acum?

— Acum m-am hotărît să mă pun la punct. În trimestrul ăsta cred că o să reușesc.

— Ce proiecte de viitor ai?

— Aș vrea să urmez medicina sau filologia.

— Dacă o să reușești — intervine mama.

— Credeți că n-o să reușească? — am întrebat-o noi.

— Cînd vrea poate să învețe și pentru nota zece — ne explică mama. Dar din păcate nu vrea. Este total lipsită de voință.

Ne adresăm elevei, pentru confirmare: Așa să fie?

Nu ne răspunde imediat. Ii este oare rușine să recunoască

sau poate pentru prima dată se gîndește, încercînd să dea o explicație generală situației ei la învățatură? Cea de a doua ipoteză pare să fie adevărată căci, după un timp de gîndire și după repetate insistențe din partea noastră, ne mărturisește sincer:

— S-ar putea să nu prea am nici voință, dar mai de grabă cred că m-am obișnuit să privesc lucrurile cu ușurință. Dacă am luat o notă proastă nu mă tem. Știu că oricînd pot să învăț atît de bine incît să mi-o îndrept. Tocmai de aceea cred că nu mă prea omor cu învățatul...

Încă o dată se infirmă, deci, răspunsurile profesorilor.

Semnificații

Care este semnificația „cazurilor” pe care le-am relatat? În ce măsură cunoașterea particularităților acestor elevi, a trăsăturilor lor individuale, aduce lumină în problema situației slabe la învățatură din clasa a X-a „C”? Se pare că într-o măsură foarte mare. De altfel, acest lucru îl știe și conducerea școlii. Numai că, din păcate, îl știe într-un mod foarte general. Intr-adevăr, în darea de seamă asupra activității pe trimestrul I pe care a prezentat-o într-o ședință a consiliului pedagogic, aceasta afirmă: „În activitatea lor unii profesori depun prea puțînă stăruință să cunoască adevărata motivație psihologică care influențează rezultatele la învățatură ale elevilor. Nu se fac încercări mai serioase de individualizare a procesului instructiv-educativ, potrivit particularităților deosebite pe care elevii le dovedesc în munca lor... Nu s-au stabilit măsuri diferențiate pentru anumiți elevi, mai ales pentru elevii cu tendințe de declin în pregătirea lor.”

Intr-adevăr, încorporați clasei văzută ca un tot amorf, nediferențiat, fără să se țină seama de structura și complicațiile lor psihologice, elevi asemeni celor ale căror „cazuri” vi le-am prezentat nu pot da adevărata măsură a valorii lor. Lucrurile devin și mai grave atunci cînd profesorii, în loc să afle cauzele reale și adinci care influențează situația la învățatură a unor astfel de elevi, se limitează doar să le constate „incapacitatea” sau „lenea”, și se resermează ca în fața unui dat imuabil.

Dar chiar și puținele elemente aflate de noi în treacăt pîdează convingător, prin ele însele, pentru necesitatea cunoașterii elevi-

lor ca una din căile cele mai importante de a lichida rămînerea în urmă la învățatură.

Dacă ar fi fost cunoscute din vreme preocupările elevului cu „complicații sentimentale” și, mai ales, dacă în cunoștință de cauză profesorii ar fi luat măsuri cu adevărat pedagogice pentru acest „caz” rămînerea în urmă la învățatură putea să fie prevenită. În zadar i se cere să învețe, în zadar este întrebat de ce nu-și pregătește lecțiile atîta vreme cît el însuși nu reușește să-și dea seama de ce conștiinciozitatea lui rămîne infructuoasă. Cu tact pedagogic, cu răbdare, cu mijloace de oarecare subtilitate, acest elev poate fi ușor adus pe calea cea bună.

La fel în cazul fetei adoptate de cei doi bătrîni. Este ușor să declari despre un elev: „E slab, nu se poate scoate nimic din el”. E mult mai greu — în schimb, însă cu mult mai eficient — să treci dincolo de aparență, să descoperi fondul de aur al fică-rui copil, să vezi balastul care îi face să bată pasul pe loc și să-l înlături. Există la această elevă, o anumită dificultate interioară pe care pedagogul este dator să o cunoască și să lupte pentru a o înlătura la fel cum luptă împotriva lenei, a chiulului sau a indisciplinei — probleme mai lesne de rezolvate, pentru că sînt mai simple și mai evidente. Ne gîndeam, cunoscînd-o pe această elevă, la unul din profesorii școlii remarcat pentru severitatea lui deosebită. „Cu elevii trebuie să-ți păstrezi autoritatea” — spunea el. Sîntem intru totul de acord. Dar atenție, tovarășe profesor! În cazul unor elevi deosebit de sensibili, severitatea poate să se transforme în teroare și efectul e departe de cel scontat. Dacă pentru elevul X trebuie să pari aspru și neîndurător, cu elevul Y trebuie să fii apropiat, cald și bun.

Ce se întîmplă cu cei „lipsiți de voință”, așa cum părea eleva din cel de al treilea „caz” descris de noi? „Atunci cînd vrea, poate să învețe” — ne-a spus mama ei. „M-am obișnuit să-mi îndrept ușor notele”, declara eleva. Problema acestei eleve nu este nici măcar complicată. O observare mai atentă a personalității ei ar fi fost de ajuns pentru descoperirea unei soluții. Ea s-a obișnuit să considere școala drept o obligație zilnică unde, din cînd în cînd, capeți note. Are anumite planuri de viitor, dar nu face nici o legătură între munca ei de acum și cea de mîine. Ar fi poate de ajuns să fie convinsă de necesitatea de a învăța nu pentru note, ci pentru propria ei pregătire, pentru realizarea visurilor ei și toată problema s-ar rezolva.

E limpede: alături de calitatea lecțiilor, de valoarea metodelor și procedeele generale utilizate în procesul predării, cunoașterea elevilor, tratarea lor diferențiată în funcție de particularitățile individuale, de problemele și preocupările lor personale, ocupă un loc de prim rang în lupta pentru ridicarea nivelului la învățatură.

OCT. BUZESCU

Intr-o clasă a Școlii de 8 ani nr. 3 din Craiova.

In biblioteca Complexului școlar din Birlad.

Cunoscând sursa de inspirație

În clasele V—VIII se studiază numeroase texte literare cu conținut istoric care îl obligă pe profesorul de limba română să cunoască faptele ce au slujit scriitorului drept sursă de inspirație și să le explice în cadrul predării. Respectarea acestei obligații este indispensabilă pentru a asigura înțelegerea deplină de către elevi a textului respectiv, ca și pentru dezvoltarea interesului lor față de cele studiate.

De exemplu, în predarea unei poezii ca „Mama lui Ștefan cel Mare” de Dimitrie Bolintineanu, este necesar să li se amintească elevilor, încă înainte de a începe analiza poeziei, că sursa de la care a plecat autorul o constituie „O samă de cuvinte” ale lui Neculce și că nu toate faptele cuprinse în poezie corespund adevărului istoric.

După citirea model, realizată de către profesor, se va putea arăta că Bolintineanu a ținut să îmbogățească legenda, adăugându-i elemente noi, existente într-o creație populară.

O operă cu caracter istoric de o deosebită valoare artistică este „Scrisoarea III” de Mihail Eminescu, inspirată din lupta lui Mircea cel Bătrîn cu Balazid la Rovine, în anul 1397. Predarea acestei poezii, chiar când se reduce la fragmente, obligă pe profesorul de limba română nu numai la o justă coordonare cu cunoștințele de istorie, ci și la lămurirea unor semnificații care depășesc istoria patriei. Încă de la început Eminescu amintește de două nume proprii din istoria antică: Darius și Istanpe. A nu lămuri rostul acestor nume întâlnite în poezie înseamnă a ne lipsi de posibilitatea să explicăm înțelesul cuvintelor lui Mircea, din versurile: „Împărați pe care lumea nu putea să-i mai încapă / Au venit și-n țara noastră de-au cerut pământ și apă / Și nu voi ca să mă laud, nici că voi să te-nspăimint / Cum veniră, se făcură tot o apă și-un pământ”. Elevii trebuie să afle de la profesor obiceiul practicat de vechii perși de a pretinde statului învins să prezinte regelul lor, în cadrul unui ceremonial, în două vase de lut, pământ și apă, semnul supunerii. Înțelesul pe care-l dă Eminescu cu-

vințelor: „se făcură tot o apă și-un pământ” trebuie neapărat legat de sensul figurat al primelor două versuri citate mai sus.

Tot atât de necesară este și explicarea versurilor următoare întâlnite în Scrisoarea III-a: „S-a-mbrăcat în zale lucii cavalerii de la Malta / Papa cu-a lui trei coroane puse una peste alta”. Se impune astfel să explicăm elevilor că cele trei coroane constituie o aluzie la tripla și indivizibilă putere a Papei de la Roma: conducătorul statului papal, șeful bisericii din Italia și șeful bisericii catolice din lumea întreagă.

Tot la această lecție, o altă sarcină a profesorului de limba română este de a stabili concordanța între descrierea luptei de la Rovine așa cum apare la Eminescu și cea aparținând comentatorului istoric. Elevii au învățat la istorie că Mircea a avut două bătălii cu turcii la Rovine: una în anul 1394, la Rovine pe Valea Argeșului și alta, în anul 1397, la Rovine pe Ialomița. Ceea ce trebuie reținut e faptul că amănunțele bătăliei de la Rovine de pe Argeș din 1394, coincid cu cele descrise de Eminescu în „Scrisoarea III”.

O coordonare a cunoștințelor de istorie și literatură cer și operele literare care descriu lupta de la Călugăreni din anul 1595, găzduită atât în „Călugărenii” de Nicolae Bălcescu, cit și în poezia lui G. Coșbuc, „Pașa Hassan” ca și în numeroase alte texte studiate de elevi.

Toate acestea arată clar că profesorul de limba română trebuie să fie și un bun cunoscător al evenimentelor istorice, întrucât are datoria de a coordona cunoștințele de istorie cu cele întâlnite în lecțiile literare cu caracter istoric. Numai așa va putea interpreta și explica elevilor, cu competența necesară, fenomenul istoric de la care au plecat autorii în creația operelor literare respective, numai așa va asigura înțelegerea adâncită a conținutului lor de idei.

V. MUNTEANU

onstatind cu cîteva ani în urmă că, în timp ce majoritatea elevilor dovedesc un interes deosebit pentru lectură sint și alții care citesc puțin, mi-am propus să urmăresc printr-un experiment pedagogic, organizat cu 125 de elevi (din clasele a VIII-a și a IX-a) deprinderile celor rămași în urmă în ceea ce privește cititul. În acest scop le-am dat să citească și să conspiceze un material în timp de 40 de minute. Elevii clasei a VIII-a s-au reparțizat în privința ritmului citirii, în felul următor: 2 elevi au citit în timpul dat 100 de rinduri, 17 au citit 70 de rinduri, 12 au citit 40—45 de rinduri, 2 au citit 35—40 de rinduri, 3 au citit 20—25 de rinduri și destul de puțini au putut desprinde și explica conținutul de idei al textului citit. Cu elevii din clasa a IX-a, cărora li s-a cerut să citească în gând și să conspiceze articolul-porgram al „Daciei Literare” scris de Mihail Kogălniceanu s-au înregistrat următoarele rezultate: dintr-un total de 82 de elevi 7 au citit în timpul dat (40 de minute) 60—70 rinduri, 30 au citit 50—60 de rinduri, 16 au citit 40—60 de rinduri, 25 au citit 30—40 de rinduri, 4 au citit 20—27 de rinduri. Aceasta înseamnă că numai un procent de 45,2 la sută elevi au întrunit ritmul curent al citirii. În urma analizei conspiceților, am constatat că numai 16 la sută dintre aceștia au desprins corect ideile și le-au formulat clar.

Iată deci cât de deosebiți erau elevii în ce privește nivelul deprinderii de lucru cu cartea, deprindere indispensabilă studiului individual pentru oricare obiect din planul de învățămînt și pentru studiul literaturii în special. Citirea prea lentă era desigur una dintre cauzele indifferenței față de lectură.

Cunoscîndu-se realitatea s-au putut lua măsuri menite să ducă la remedierea acestei situații. În primul rînd, pentru formarea celui mai complex de deprindere indispensabilă muncii cu cartea, s-a dat atenție stimulării activității independente a elevilor începînd cu forme dintre cele mai simple și continuînd cu altele mai complexe, în lecții speciale pentru formarea de priceperi și deprinderi. În clasa a IX-a s-a pus accent pe conspicețarea materialului citit în gând. La trecerea în clasa a X-a, elevii au fost puși să realizeze în clasă analize literare ale unor opere de dimensiuni reduse (poezii, schițe) citite de asemenea în gând. Eficacitatea metodei s-a constatat din rezultatele obținute. Una din ultimele analize de acest tip a fost realizată în condiții foarte bune de către 60 la sută din elevi. Cum însă planul de învățămînt la clasele reale și chiar la clasele umaniste din anul următor nu a mai permis organizarea unor lecții speciale de formare a priceperilor și deprinderilor, munca a

fost organizată într-un alt mod, corespunzător noilor condiții. Activitatea independentă a elevilor a fost asigurată de data aceasta la studierea fiecărui autor. Chiar la acele lecții la care în vechea tipologie ponderea principală o avea activitatea profesorului — lecțiile introductive — s-a făcut loc larg activității independente a elevilor. Procurarea unui număr suficient de exemplare din opera autorului studiat a făcut posibilă lectura în gând, la anumite etape ale lecției, a lucrărilor și fragmentelor care trebuiau trecute în revistă și caracterizate pentru a fi integrate în viața și activitatea scriitorului respectiv. Faptul că elevii au citit în clasă în gând în cadrul lecției despre Al. Vlahuță, de exemplu, o parte a poeziei „Liniște”, poezia „Lui Eminescu” și finalul conferinței „Curentul Eminescu”, că și-au comunicat impresiile, au făcut comentarii critice și au contribuit la concluziile în legătură cu evoluția lui Vlahuță de la atitudinea de poet decepționist la cea de poet cetățean, sub influența mișcării muncitorești, i-a ajutat să nu mai memoreze mecanic din manual caracterizarea operelor respective. De asemenea, la fiecare temă din opera lui Coșbuc au fost citite în gând poeziile sau strofele indicate de profesor în legătură cu poezia de iubire, de revoltă socială etc., ceea ce a ajutat mult la înțelegerea problemelor respective. Se înțelege de la sine că aceste procedee au contribuit considerabil și la formarea deprinderilor de lectură.

Metoda citirii în gând, în clasă, o consider valoroasă pentru activizarea fiecărui elev în parte (ceea ce nu se poate întîmpla în alte condiții, cînd de multe ori există o participare aparentă a majorității elevilor). Metoda aceasta asigură concomitent formarea cunoștințelor și fixarea lor, formarea deprinderilor de activitate independentă, dezvoltarea interesului și a atitudinii pozitive față de muncă. Eficacitatea metodei se verifică prin rezultatele ei. La lucrările scrise din trimestrul respectiv s-au obținut următoarele rezultate: la clasa a X-a „E” — 62 la sută lucrări bune și foarte bune (40 la sută din elevii clasei au căpătat note de 9 și 10). La clasa a X-a „H” — 70 la sută lucrări bune și foarte bune, 80 la sută din totalul lucrărilor bune și foarte bune fiind tocmai lucrările în care fuseseră tratați scriitorii G. Coșbuc sau Al. Vlahuță.

Sarcina de bază a procesului de învățămînt, pe lângă formarea cunoștințelor și deprinderilor este asigurarea întregii dezvoltări a elevilor, în cadrul căreia atitudinea pozitivă față de studiul individual este o componentă importantă. Un experiment realizat la două clase a IX-a cărora li s-a dat o lucrare de sondaj imediat după explicarea lecției și altă lucrare cu același conținut la începutul orei următoare a dezvăluit un aspect negativ cu grave consecințe: ne-

glijarea studiului individual. Comparîndu-se cele două lucrări s-au constatat următoarele: la clasa „A”, în ora de predare, au fost 4 lucrări slabe din 42; în ora imediat următoare numărul lucrărilor slabe a crescut la 10; la clasa „B” — în prima oră din 39 de lucrări, 4 au fost slabe, în ora următoare s-au înregistrat 13 lucrări slabe. Aceasta dovedea că elevii nu erau convinși de necesitatea revederii materialului prin studiu individual pînă la tmeinica lui fixare.

În realizarea atitudinii pozitive față de studiu individual, printre alte metode, s-a folosit și metoda temelor diferențiate la literatură pe grupe omogene de elevi. Temele s-au fixat într-o ordine crescîndă a dificultății. De exemplu, la studierea operei lui Vlahuță s-au dat următoarele teme: Ce fel de literatură combate Vlahuță în poezia „Unde ni sint visătorii?”. De ce poezia „Unde ni sint visătorii?” este un manifest poetic? Comparație între finalul conferinței „Curentul Eminescu” și finalul poeziei „Unde ni sint visătorii?”. Comparație între „Epigonii” și „Unde ni sint visătorii?”. La studierea operei lui Coșbuc: „Afirmările lui Dobrogeanu-Gherea despre poezia „Noi vrem pămînt”. Comparație între „Noi vrem pămînt” și „Clăcașul” de Bolliac. „Poezia de revoltă socială la Coșbuc. Recenzarea studiului lui Gherea „Coșbuc — poetul țărînimii”. În anul următor, cu prilejul studierii operei lui N. D. Cocea, aceiași elevi, acum în clasa a XI-a au primit teme, diferențiate pe grupe, în legătură cu oglindirea în literatură a răscoalei din 1907. Li s-au dat următoarele teme: „Analiza pamfletului „Jertfa celor 12.000” de N. D. Cocea”, „Comparație între pamfletul lui N. D. Cocea „Jertfa celor 12.000” și „Din primăvară pînă-n toamnă” de I. L. Caragiale”, „1907 în literatura de după 23 August”.

Temele accesibile fiecărui grup au determinat succesul unor elevi mediocri iar notele bune obținute i-au mobilizat și le-au trezit interesul pentru studiul literaturii. Elevii au cerut singuri să treacă de la o grupă la alta, considerîndu-se capabili să lucreze teme mai complexe.

Tratarea diferențiată a elevilor nu s-a oprit la diferențierea temelor scrise, repartizate pe grupe de elevi. Ea a mers pînă la diferențierea individuală a temelor orale, urmîndu-se prin aceasta creșterea preocupărilor și intereselor individuale, stimularea deosebită a elevilor în cadrul lecției.

Temele orale se grupează în felul următor, cuprînzînd categorii de dificultăți variate. a) Prezentarea după un plan dat a unui anumit aspect al operelor prevăzute ca lectură obligatorie, pentru elevii mediocri sau chiar slabi. (De exemplu: „Culoarea locală în opera „Frații Jderi”, „Figura lui Ionuț”, „Portretul lui Ștefan din „Frații Jderi”). b) Referate orale cu conținut legat de teme ce se predau și care prezintă o revedere, dintr-o nouă perspectivă, a materialului studiat anterior. (De exemplu, la clasa a X-a, la problema „Concepția despre artă și literatură a marilor clasici”, tema „Concepția despre literatură la scriitorii pașoptiști”). Referatele se prezintă după un plan personal care se anunță clasei. c) Pentru elevii foarte buni se fixează teme care cer o muncă personală, consultarea unui material prezentat în program ca facultativ (ca de exemplu: „Analiza nuvelor „Ițic Ștrul dezertor” sau „Catastrofa” de Rebreanu”), sau chiar teme ce reprezintă un studiu personal, neindicat de programă. Asemenea teme se dau, bine înțeles, rar, pentru a nu-i supraîncărca pe elevi.

Eficacitatea metodei diferențierii temelor s-a reflectat în creșterea interesului elevilor pentru participarea la cercul literar, a cărui activitate creatoare a crescut tot mai mult, elevii organizînd independent discuțiile unor opere recent apărute la un nivel destul de ridicat.

Lector univ. VIORICA FĂRCAȘIU

La ora de compunere

PRIMELE NOȚIUNI

După cum se știe, elevii clasei a III-a învață la geografie, care începând din această clasă se predă ca obiect de sine stătător, o serie de noțiuni despre satul sau orașul natal, despre raionul și regiunea în care trăiesc.

Pentru a asigura însușirea temeinică a primelor noțiuni de geografie am început prin a pune accentul pe cunoașterea și însemnarea punctelor cardinale, pe formarea deprinderii de orientare a elevilor față de unele obiecte inconjurătoare din natură, cât și a deprinderii de a fixa aceste obiecte într-un plan schițat pe tablă sau pe caiet.

Ca mijloc de consolidare a deprinderilor de orientare și în același timp ca mijloc de îmbogățire a vocabularului elevilor cu termeni geografici au servit și unele expuneri scurte pe care le-am alcătuit cu elevii. Așa au fost de exemplu expunerile intitulată „Clasa în care învăț”, „Casa părintească și vecinătățile ei” etc. De asemenea, pentru ca elevii să-și formeze imagini precise despre așezarea, forma și mărimea satului natal, am organizat cu ei vizite la diferite instituții din sat, la anumite obiective fixate dinainte, precum și excursii în împrejurimi.

Prezenta capitolelor despre sat a constituit un foarte bun prilej de a face cunoscute elevilor, pe lângă realitatea geografică inconjurătoare, și transformările ce au avut loc în viața satului în anii puterii populare. Elevii au aflat astfel multe lucruri interesante despre realizările obținute în viața economică și socială a satului în comparație cu situația din trecut.

În etapa următoare a studiului geografiei am acordat o atenție deosebită predării semnelor convenționale. Nemulțumindu-mă cu simpla memorare a acestor semne, am urmărit să le creez elevilor și deprinderea de a le citi, de a le interpreta, de a le folosi în practică. De exemplu, după ce au văzut cum arată în natură un pod, o cale ferată, diferite forme de relief etc., elevii au învățat cum se reprezintă acestea în mod convențional iar apoi au efectuat sub conducerea mea exerciții de găsire pe hartă a semnelor respective. Când întuirea directă a unor forme geografice nu a fost posibilă, am folosit fotomontaje, colecții de ilustrații, lecturi și desene geografice, precum și demonstrarea la lada cu nisip a formelor de relief. Lucrările practice și exercițiile la hartă au contribuit la însușirea temeinică de către elevi a limbajului convențional al semnelor și i-au deprins cu citirea hărților.

În cursul predării lecțiilor am constatat că elevii aveau o serie de cunoștințe confuze, dobândite anterior. De exemplu, ei numeau lunca „cîmpie”, iar cîmpia fiind ceva mai ridicată o confundau cu dealul. Pentru a înlătura asemenea greșeli am făcut apel îndeosebi la cele văzute în timpul excursiilor. De asemenea, am folosit lectura unor texte despre înfățișarea dealurilor, despre culturile de pe dealuri și cîmpii.

Urmărind să asigur consolidarea cunoștințelor predate precum și trecerea la predarea capitolelor despre raionul nostru — raionul Tr. Măgurele — am introdus o lecție de recapitulare. În această lecție elevii au desenat pe tablă, cu crete colorate, folosindu-se de semnele convenționale învățate, planul satului. În plan ținându-se seama de punctele cardinale, au fost însemnate prin cerușe comunele vecine și pîriul din partea de răsărit a satului, ca și podul de ciment de pe acest pîriu. În partea de sud a satului s-au însemnat izlazul, bălțile, lunca și fluviul Dunărea.

În timpul lecției recapitulative am cerut să se lămurească și unii termeni geografici, ca așezarea satului față de punctele cardinale, înfățișarea pămîntului ca formă de relief, ape curgătoare și stătătoare, bogății naturale etc. Astfel lecția a solicitat deopotrivă memoria și gândirea elevilor, le-a lărgit orizontul de cunoștințe și în același timp i-a pregătit să înțeleagă, să citească și să alcătuiască harta raionului.

MARGARETA CORTUN
comuna Traian,
raionul Tr. Măgurele

Lecție de geografie în clasa a VI-a la Școala de 8 ani din Buteni, regiunea Crișana

Studiul continentelor

Lecțiile de geografie a continentelor dau elevilor din școlile de 8 ani cunoștințe despre planeta noastră, le demonstrează interdependența dintre fenomenele geografice, îi deprind să se orienteze pe harta globului, îi învață să localizeze fenomenele și evenimentele geografice și, în sfârșit, contribuie la educarea lor în spirit comunist dezvoltându-le sentimentul de solidaritate internațională cu popoarele din lumea întreagă.

Ceea ce caracterizează studiul geografiei continentelor în școala de 8 ani este faptul că atunci când începe acest studiu (în clasele V-VI) elevii nu au dect puține cunoștințe anterioare despre continente. De aceea, în predarea lecțiilor noi nu ne putem bizui decât în mică măsură pe participarea lor activă la lămurirea problemelor discutate.

Înseamnă oare aceasta că de fiecare dată va trebui să ne mîrginim exclusiv la expunerile noastre, ale profesorilor? Fără îndoială că nu, deoarece repetarea monotonă a expunerilor îi obosește pe elevi, lipsește lecțiile de orice caracter interesant, atractiv.

Experiența muncii la catedră arată că, atunci când își pune cu seriozitate această problemă, profesorul de geografie poate găsi numeroase căi care să facă lecțiile de geografie a continentelor cât mai atractive pentru elevi. În ceea ce mă privește, socotesc că una din aceste căi — poate chiar cea mai însemnată — este folosirea în predare a unui ma-

terial intuitiv cât mai bogat, prin intermediul căruia elevii să cunoască condițiile naturale, social-politice și economice din continentele și țările studiate. Mă refer, anume, nu numai la hărțile murale sau la atlase, ci și la filmele documentare, la proiectiile de diafilme, la fotografii și desene, la vizitarea unor expoziții (economice, de artă, fotografice etc.) organizate de diverse țări, ca și la lecturile geografice, la unele articole din revista „Lumea”, la unele note de călătorie din presa cotidiană etc.

Pentru a evita lecțiile-șablon și pentru a sistematiza cunoștințele predate obișnuiesc uneori să grupez țările studiate pe zone cu condiții fizico-geografice similare. De exemplu, predau împreună țările Africii de nord-vest (Tunisia, Algeria, Maroc), țările Africii de vest (Mali, Senegal, Guinea, Ghana), țările Africii de est (Etiopia, Somalia) etc. În astfel de lecții tratez laolaltă problemele fizico-geografice comune grupului respectiv de țări, pentru ca apoi să prezint separat situația politico-economică a fiecăreia din ele.

Studiul geografiei continentelor este reluat la un nivel superior în clasa a IX-a, în cadrul geografiei economice. Lecțiile de geografie economică din clasa a IX-a se deosebesc de cele din clasele V-VI atât în ceea ce privește obiectivul urmărit, cât și prin conținutul lor complex și ca o consecință — aceste deosebiri se reflectă și în predare.

Obiectivul urmărit prin lecțiile de geografie economică din clasa IX-a este de a prezenta elevilor o imagine a economiei mondiale, pe ramuri, în cadrul continentelor și al țărilor. Dau

un caracter atractiv lecțiilor și contribuie mult la consolidarea acestor cunoștințe unele lucrări aplicative pe care le organizez cu elevii — cum sint de exemplu graficele, diagramele, cartodiagramele etc. Executînd bunăoară, după date statistice și sub conducerea profesorului un grafic comparativ simplu, între ritmul de creștere a producției economice din diferite țări elevii vor înțelege mai clar superioritatea economiei socialiste asupra celei capitaliste și, în același timp, își vor sporii interesul pentru studierea problemelor de acest fel.

Foarte importantă mi se pare, în același timp, folosirea de către profesor a celor mai noi date cu privire la prefacerile politice și economice survenite în situația unor țări, prefaceri cu care manualele, cum este și firesc, nu pot ține pasul. Presa zilnică și periodicele ne permit în schimb aducerea la zi a datelor de geografie politică și economică și noi avem datoria să facem cunoscute elevilor aceste date, explicîndu-le înseamnăta lor. Cu un deosebit interes întîmpinăm de exemplu elevii evenimentele ce schimbă de la o zi la alta situația țărilor din continentul african, care prin lupte eroice scutură jugul colonial, dobîndindu-și independența.

Iată așa dar că, pregătindu-ne temeinic, putem da lecțiilor de geografie a continentelor un caracter viu și atrăgător, înlăturînd prezentările expozitive și trezind la elevi un interes real pentru studierea problemelor predate.

Prof. GH. THEODORESCU

GEOGRAFIE

Lecțiile despre litosferă

În lunile care au trecut de la începerea cursurilor, elevii clasei a VII-a și-au însușit, la lecțiile de geografie, cunoștințe legate de structura și dinamica atmosferei și hidrosferei, factori care participă activ la formarea litosferei, au învățat că structura concentrică a învelișurilor planetei noastre a fost hotărîită de forța gravitației și că, în funcție de aceasta, elementele materiei terestre sint așezate după densitate, începînd de la atmosferă și sfîrșînd cu miezul planetei noastre. În prezent ei au trecut la studiul litosferei.

Prima lecție din acest capitol, în care se dau noțiuni generale despre minerale, este de mare importanță pentru înțelegerea și însușirea cunoștințelor ulterioare. De aceea am dat o atenție deosebită pregătirii ei, căuțînd căile menite să-i asigure un caracter cât mai intuitiv.

În cursul expunerii am utilizat o colecție de roci cuprinzînd minerale diferite, pe care le-am determinat împreună cu elevii pornînd de la proprietățile lor fizice și chimice — structură, duritate, luciu, reacții cu acizi etc. Elevii au avut astfel posibilitatea să vadă minerale cristalizate diferit (sare sub formă de cuburi, mică sub formă de plăci, cuarț sub formă de prisme hexagonale etc.), cu luciu metalic (la pirită, magnetit, galenă),

cu luciu sticlos (la cuarț și calcit) și cu luciu sîdefos (la mică), au observat duritatea diferită pusă în evidență prin șgîriere cu un vîrf metalic ș.a.m.d.

Pentru a fixa mai bine cunoștințele expuse în această oră, în ultima parte a lecției am dat elevilor mai multe minerale și le-am cerut ca după ce le cercetează să noteze pe maculator principalele lor proprietăți fizice și chimice. Această parte practică a lecției, care s-a dovedit foarte atractivă și antrenantă, i-a ajutat pe elevi să cunoască bine caracteristicile mineralelor, să le poată identifica și compara.

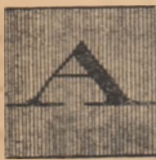
Pe baza însușirii temeinice a cunoștințelor despre minerale, despre importanța lor în compoziția rocilor, am pregătit înțelegerea lecțiilor următoare, în care mă voi referi la clasificarea rocilor, la geneza lor și la repartizarea lor geografică pe glob. Sprijinîndu-se pe cunoștințele despre rocile magnetice, sedimentare și organogene lecțiile viitoare vor trebui să scoată în evidență uriașele resurse ale subsolului planetei noastre, să arate modul în care sint valorificate acestea. În mod deosebit voi stăruia la aceste lecții asupra bogățiilor țării noastre, care dispune de mari rezerve de roci sedimentare, folosite ca materie primă în industria materialelor de construcție și de roci de precipitație chimică, care stau la baza dezvoltării industriei noastre chimice.

În lecția despre rocile organogene voi pune îndeosebi accentul pe petrol, gaze naturale și cărbuni, roci de origine organică cu o deosebită importanță economică. Cu acest prilej mă voi referi la repartizarea geografică pe întreg globul a acestor roci și în mod special la depozitele organogene de la noi din țară. Mă voi referi de asemenea, la locul de frunte ocupat de țara noastră pe plan european și chiar pe plan mondial în ceea ce privește rezervele de petrol ca și la faptul că, în anii puterii populare, în țara noastră s-a realizat valorificarea complexă, superioară a rocilor organogene, care prezintă o mare importanță economică. Voi căuta să ilustrez toate lecțiile închinăte studiului rocilor cu probe de teren, cu hărți economice, cu fotografii, cu date statistice concludente. De asemenea, voi organiza excursii care vor da elevilor posibilitatea să recunoască pe teren principalele categorii de roci, să-și explice în mod științific aspectele diferite ale reliefului, în strînsă legătură cu structura geologică a scoarței pămîntului.

Mă voi strădui ca prin toate aceste procedee să contribuie nu numai la înarmarea elevilor cu cunoștințe de geografie, dar și la dezvoltarea curiozității lor științifice, a dragostei lor față de popor care, prin muncă perseverentă, descoperă și valorifică intens uriașele rezerve pe care le conține litosfera.

Prof. AURELIA IONESCU
Școala de 8 ani nr. 29,
București

Pentru îmbunătățirea propagandei pedagogice în rîndurile părinților

lături de școală, de organizațiile de pionieri și U.T.M. familia constituie unul din factorii de bază ai educației. ei revenindu-i un rol deosebit de important în îndeplinirea sarcinilor trasate de partid cu privire la educația comunistă a tinerilor generații. Într-adevăr, în condițiile societății socialiste, educația copiilor în familie nu este o chestiune particulară a părinților, ci o importanță datorită celei deosebite a obligației sociale de mare răspundere, o serioasă problemă de stat.

Înfăptuirea cu succes a sarcinilor educației comuniste implică o strînsă colaborare a școlii cu familia. Școala poate realiza o muncă educativă eficientă, cu rezultate adînci, de lungă durată, care să ducă la formarea profilului moral al omului demn al societății socialiste numai în condițiile unei acțiuni comune, armonioase cu familia. O asemenea acțiune este pe deplin posibilă în societatea noastră socialistă, unde există o reală unitate de scopuri și interese ale întregului popor.

Pentru ca munca educativă din școală să fie continuată prin munca educativă din familie, pentru ca între acțiunile educative ale acestor doi factori să existe o puternică unitate, unul continuînd și întărind munca celuilalt întreaga activitate a familiei trebuie să fie pătrunsă de aceeași orientare comunistă, să tindă către realizarea aceluiași înalte sarcini morale, ca și școala. Educată prin întreaga viață culturală, politică și socială a țării noastre, familia poate duce o astfel de muncă educativă dacă primește din partea școlii o îndrumare pedagogică organizată, sistematică.

O formă foarte indicată de îndrumare pedagogică a familiei, de orientare justă, științifică a părinților în problemele educației o constituie lectoratul pentru părinți.

Avînd sarcini distincte deosebite de sarcinile elevilor, cu părinții pe clase sau pe școală, lectoratul pentru părinți, ajută familia să cunoască nu numai obiectivele urmărite de școală pentru a realiza o educație multilaterală armonioasă pentru a fi un profil moral al constructorului activ și conștient al socialismului și comunismului, ci și căile metodice pe care le poate folosi pentru realizarea acestor obiective, o ajută să cunoască mai bine pe copii și problemele specifice pe care le ridică fiecare vîrstă precum și felul cum trebuie să acționeze în funcție de aceste probleme, de însușirile individuale ale fiecărui copil în parte.

Lectoratul pentru părinți este organizat și condus de școală și face parte integrantă din planul de muncă al acesteia. Directorul școlii răspunde de întreaga organizare și de conținutul acestei munci, tot astfel după cum răspunde de organizarea și conținutul muncii instructiv-educative cu elevii.

Experiența dobîndită de multe școli din patria noastră în organizarea și desfășurarea lectoratelor pentru părinți arată că, acolo unde directorii de școli s-au simțit răspunzători de felul cum este îndrumată familia, unde au căutat să asigure întregii munci educative din familie și din școală un conținut politic-ideologic comun, o unitate de cerințe, o muncă educativă continuă, consecventă, acolo unde școala a știut să-și asigure sprijinul comitetelor de părinți și al organizațiilor de femei, s-au obținut rezultate deosebit de importante. O astfel de muncă au dus, de exemplu, directoarea Școlii de 8 ani nr. 1 din Pitești, directorul Școlii medii nr. 2 din Rimnicu-Vilcea, directorii școlilor medii din Topoloveni și din Rucăr, regiunea Argeș, directorul Școlii de 8 ani și cel al Școlii medii din Adjud, directorii școlilor medii

din Onești, Tirgu-Ocna și Roman, regiunea Bacău, etc. Lectoratele de pe lângă aceste școli sînt frecventate în masă și cu regularitate de părinți, tocmai pentru că sînt organizate cu mult discernămint, pentru că tematica pe care o tratează izvorăște din însăși realitatea concretă a școlii, a vieții elevilor. La aceste lectorate s-au dezbătut teme ca: „Organizarea timpului de muncă și de odihnă al școlărilor în familie”, „Dezvoltarea interesului și dragostei elevilor pentru muncă”, „Rolul părinților în educarea voinței și formarea caracterului copiilor”, „Răspunderea juridică a părinților pentru comportarea copiilor lor”, „Preadolescența și problemele educației la această vîrstă”, „Rolul părinților în îndrumarea profesională a copiilor”, „Autoritatea părinților”, „Rolul exemplului părinților în educația copiilor”. Inițind pe aceste teme discuții ample, care au permis un efectiv schimb de experiență între părinți, organizînd lecturi din diferite opere pedagogice, strîns legate de tema pusă în discuție, cadrele didactice din aceste școli au creat în rîndurile părinților o puternică preocupare cu privire la felul cum se rezolvă sarcinile educative în școală și în familie.

În organizarea și desfășurarea lectoratelor pentru părinți din unele școli mai există însă deficiențe, din care cauză lectoratele respective asigură o îndrumare pedagogică slabă, formală. Astfel, lectoratele dintr-o serie de școli se organizează cu părinții elevilor din toate clasele la un loc, ceea ce determină o slabă eficacitate a acestora. Problemele din referate fiind tratate fie numai în general, fie numai în funcție de particularitățile unei anumite perioade de vîrstă, mulți părinți care au copii în alte clase decît acelea despre care se vorbește în referat rămîn în afara sferei de preocupări a referatului, nu primesc nici un fel de îndrumări. De aici rezultă, în mod firesc, o slabă încredere în acțiunea respectivă și, bineînțeles, o slabă participare la discuții, o slabă frecvență.

În unele școli, atenția cadrelor didactice care susțin referatele se orientează de obicei către părinții care au elevi în clasele mari. Din această cauză rămîn neîndrumați tocmai părinții care au nevoie de un ajutor mai susținut, cum sînt cei care au copii în clasele I și a V-a.

Răspunderea pentru organizarea și desfășurarea lectoratului este atribuită adeseori unor profesori care nu sînt suficienți de pregătiți din punct de vedere politic și ideologic, directorii școlilor respective limitîndu-și atribuțiile numai la unele asistențe, la participări sporadice în cadrul dezbaterilor.

Tematica lectoratelor pentru părinți dintr-o serie de școli nu cuprinde o muncă de îndrumare organizată, sistematică, gradată de la an la an, nu abordează problemele în care se sînt în cea mai mare măsură necesitate unei îndrumări pedagogice. Fînd stabilită în mod arbitrar și nu pe baza unei adînci analize a situației elevilor la învățură și disciplină, pe baza analizei conduitei lor morale și a preocupărilor lor, o asemenea tematică nu răspunde multiplelor întrebări pe care și le pun părinții, nu-i ajută în cunoașterea sarcinilor și a metodelor muncii educative.

În unele cazuri tematica lectoratelor pentru părinți cuprinde probleme prea generale, care împiedică adîncirea diferitelor lucruri, a anumitor aspecte ce trebuie cunoscute. De exemplu, s-au dezbătut teme ca: „Educația comunistă”, „Sarcinile familiei în educația copiilor” etc. Alteori lectoratele sînt confundate cu adunările cu părinții pe clase sau pe școală, ceea ce duce la limitarea conținutului discuțiilor numai la analiza situației la învățură și disciplină a elevilor. Selecționarea superficială din

unele școli a profesorilor pentru munca în cadrul lectoratului pentru părinți i-a lipsit pe aceștia de îndrumarea cadrelor didactice cu cea mai frumoasă experiență pedagogică, cu cea mai temeinică pregătire științifică și ideologic-politică. Uneori au fost desemnați să pregătească referate și, deci, să conducă discuțiile cu părinții, profesori slab pregătiți, necalificați, deși școlile respective dispuneau de forțe didactice merituose. Alteori au fost angajați în susținerea unor probleme pedagogice cadre din afara învățămîntului care, lipsite de orientarea pedagogică necesară, au determinat în rîndurile părinților neclarități ce au trebuit să fie apoi înlăturate în cadrul discuțiilor de către învățătorii și profesorii din școală.

La toate aceste lipsuri s-a adăugat uneori și insuficientul interes acordat de unele cadre didactice acestei forme de activitate. Nefiind suficient pătrunse de valoarea propagandei pedagogice în rîndurile părinților pentru creșterea eficienței muncii educative din școală, pentru realizarea unui front unitar în educație, aceste cadre și-au permis să se prezinte în fața părinților cu referate pregătite în grabă, fără un studiu temeinic, al literaturii pedagogice respective și al realității din școală, au dat părinților, la întrebările formulate, răspunsuri formale, de pe poziții empirice.

Multe din lipsurile semnalate se explică, bineînțeles, prin atitudinea greșită, de dezinteres pe care au manifestat-o unii directori și unii inspectori școlari față de problema propagandei pedagogice în rîndurile părinților.

Pentru îmbunătățirea organizării și desfășurării lectoratelor pentru părinți astfel încît acestea să se ridice la nivelul actualelor sarcini, sînt necesare măsuri a căror îndeplinire să fie urmărită cu toată seriozitatea cuvenită.

În planul de muncă al fiecărei școli, la capitolul „legătura școlii cu familia”, trebuie să se acorde locul cuvenit lectoratului pentru părinți, ca formă organizată de îndrumare pedagogică a părinților.

Recrutarea profesorilor și învățătorilor care activează în cadrul lectoratului pentru părinți este bine să fie făcută de către directorul școlii, care are datoria să consulte, în acest scop, colectivul de conducere, să solicite sprijinul organizației de partid și sindicale din școală. Pentru buna desfășurare a acestei acțiuni este necesar să fie selecționați profesori și învățători cu o temeinică pregătire pedagogică, ideologică și politică, cu o frumoasă experiență pe tărîmul școlii.

În școlile mari, lectoratele se pot organiza pe clase paralele, iar în școlile cu un singur rînd de clase este indicată organizarea pe grupuri de clase, după perioadele de vîrstă școlară — clasele I-IV, V-VII (VIII), IX-XI (XII).

Experiența a arătat că se obțin rezultate bune acolo unde lectoratele sînt organizate o dată pe lună, la date cunoscute din timp părinților. În școlile sătești și în centrele industriale este bine ca lectoratele să fie stabilite duminică.

De asemenea, se obțin rezultate bune acolo unde tematica lectoratului este alcătuită de către directorul școlii, împreună cu colectivul de lectori, unde se au în vedere atît problemele esențiale ale educației comuniste, cît și problemele specifice școlii, rașonului, orașului sau satului. Întrucît scopul esențial al educației comuniste este dezvoltarea multilaterală a personalității, în stabilirea tematicii este indicat să se țină seama că părinții trebuie îndrumați în realizarea sarcinilor ce aparțin tuturor laturilor educației comuniste. Ponderea ce se acordă unora dintre aceste laturi — educația intelectuală, educația

Îndrumați de școală, părinții îi supraveghează cu pricepere pe copiii lor în timpul efectuării temelor.

morală, educația estetică, educația fizică, educația politehnică — să fie determinată de situația concretă din școală, de cerințele imediate pe care le impune nivelul muncii educative din familie.

Intrucît la clasele I și a V-a se ridică probleme educative specifice, atît în stabilirea tematicii cît și în îndrumarea lectorilor directorii de școli trebuie să manifeste toată grija cuvenită pentru ca părinții copiilor din aceste clase să primească îndrumarea necesară.

Acordînd atenția cuvenită unor probleme importante cum sînt educația ideologic-politică a copiilor în familie, contribuția familiei la dezvoltarea dragostei față de patria socialistă, față de partid, contribuția familiei la formarea unei concepții științifice despre lume, rolul muncii în educația comunistă a copiilor și în alegerea justă a profesiei, autoritatea și exemplul personal al părinților, dezvoltarea unor trăsături morale ca sinceritatea, cinstea, modestia, colectivismul — directorul școlii, împreună cu colectivul de lectori, nu trebuie să neglijeze nici problemele cunoașterii de către părinți a copiilor. Pentru a putea să desfășoare o muncă educativă eficientă, părinții trebuie ajutați să cunoască bine trăsăturile copiilor lor pentru ca dezvoltîndu-le în mod organizat și susținut pe cele pozitive, să poată înlătura trăsăturile negative.

Teamele privitoare la educația sanitară este bine să fie susținute de medici, iar cele privitoare la respectarea legilor, a normelor noastre de conviețuire socialistă — de juriști.

Pentru lărgirea schimbului de experiență între părinți este util ca părinții copiilor cu rezultate excepționale la învățură și disciplină să fie stimulați și ajutați să-și prezinte experiența lor în cadrul discuțiilor.

Toate școlile au datoria să asigure continua ridicare a nivelului științific și pedagogic al muncii desfășurate în cadrul lectoratului pentru părinți. De aceea se impune ca învățătorii și profesorii recrutați pentru această muncă să-și pregătească în mod temeinic referatele, studiînd literatura pedagogică actuală, consultînd profesorii, diriginții, familiile, organizațiile de pionieri și U.T.M.

Se bucură de succes îndeosebi referatele susținute în mod liber, argumentările întemeiate pe exemple concludente, alese cu multă grijă. Este de la sine înțeles că în asemenea referate, care își propun să-i îndrumeze pe părinți, nu este cazul să se facă referiri la persoane.

Vin efectiv în ajutorul părinților acele referate care dau atenție atît îndrumării teoretice cît și îndrumării metodice, care îi ajută pe părinți să înțeleagă clar căile concrete prin care se pot rezolva cu succes problemele puse în discuție.

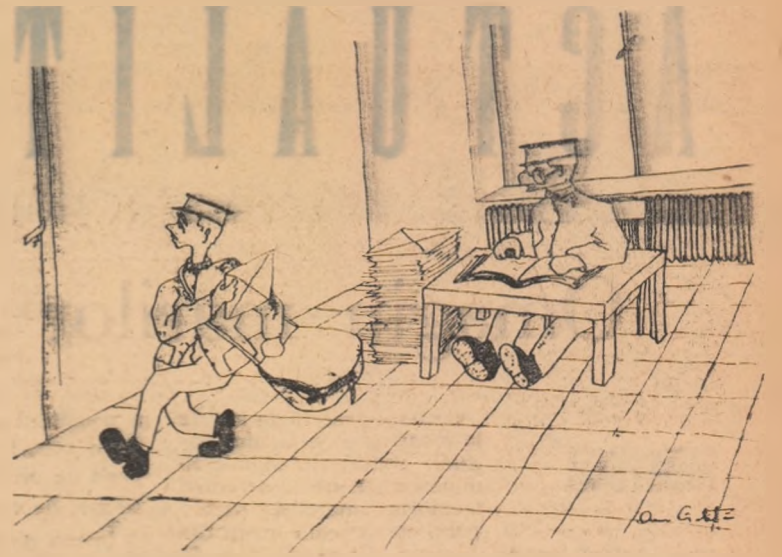
O deosebită însemnătate pentru buna îndrumare a părinților o are calitatea răspunsurilor date de cadrele didactice la întrebările lor, orientarea justă din punct de vedere ideologic, politic și pedagogic a acestor răspunsuri. Să nu neglijăm de asemenea, pentru a lărgi accesibilitatea problemelor prezentate, folosirea materialului ajutător, ilustrativ, prezentarea unor filme artistice.

Secțiile de învățămînt sînt chemate să acorde directorilor de școli tot ajutorul cuvenit pentru ca lectoratele să devină într-adevăr o școală de propagandă pedagogică pentru părinți. În cadrul muncii de îndrumare și control în școli, propaganda pedagogică în rîndurile părinților trebuie să constituie unul din principalele obiective.

★
Criteriul unic de apreciere a muncii desfășurate în cadrul lectoratelor pentru părinți îl constituie situația la învățură și la disciplină a elevilor. Eficiența lectoratelor trebuie să se răsfrîngă în îmbunătățirea continuă a nivelului de pregătire a elevilor, în îmbunătățirea conduitei lor în școală și în afara de școală. Colectivele didactice vor putea să asigure, neîndoindu-se, o asemenea eficiență a lectoratelor, dacă vor solicita sprijinul comitetelor de părinți și al organizațiilor de femei, pentru ca împreună să realizeze nu numai o bună mobilizare, ci să creeze în masa părinților o puternică preocupare pentru problemele muncii educative și o opinie sănătoasă în ceea ce privește răspunderea ce le revine pentru felul cum sînt educate tinerile generații.

CUM SÎNT REZOLVATE SCRISORILE ȘI SESIZĂRILE LA SECȚIILE DE ÎNVĂȚĂMÎNT

La postă

— Cum, teancul acesta uriaș de scrisori pentru Ministerul Învățămîntului și numai o singură scrisoare pentru secția de învățămînt?
— Nu te mira, cele din teanc tot secția de învățămînt ar fi trebuit să le rezolve.
— Înțeleg! Secția are o scrisoare și un teanc de lipsuri în munca cu scrisorile...

La secțiile de învățămînt sosesc zilnic scrisori prin care oamenii muncii ridică o serie de probleme ale activității școlare, fac propuneri, sugestii, semnalează neajunsurile care trebuie înlăturate sau sesizează aspecte legate de modul cum sînt aplicate normele legislației școlare, instrucțiunile Ministerului Învățămîntului etc. Cele mai multe secții de învățămînt privesc cu seriozitate, cu spirit de răspundere problemele ridicate în scrisorile învățătorilor și profesorilor, se preocupă de rezolvarea lor atentă și judicioasă. În unele locuri însă se mai constată o serie de neajunsuri în rezolvarea scrisorilor, lucru care prejudiciază atât munca din școală cit și activitatea organelor de învățămînt.

Îată, în cele ce urmează, o serie de fapte ce ilustrează atât realizările cit și lipsurile vădite în această privință și din care se desprinde necesitatea de a se asigura pretutindeni, în munca cu scrisorile, o atitudine justă, corespunzătoare cerințelor.

Îl de învățămînt care tratează cu multă neglijență și superficialitate scrisorile sosite de la învățători și profesori, tărăgănînd luni de zile cercetarea lor, lăsînd oamenii să aștepte, neluînd măsuri de îndreptare a lipsurilor semnalate.

O educatoare din orașul Constanța, bunăoară, a trebuit să aștepte cîteva luni de zile pînă cînd secția de învățămînt i-a rezolvat problema încadrării. Primînd o decizie necorespunzătoare de încadrare s-a adresat, cum era și firesc, secției de învățămînt orășenești pentru a lămuri situația. Fără să ia în cercetare faptele, secția i-a răspuns că încadrarea este justă. Convinșă că i se face o nedreptate, educatoarea respectivă a revenit la secție cîteva săptămîni la rînd, pînă cînd a obținut ca cele semnalate de ea să fie măcar cercetate. S-a constatat atunci că, într-adevăr, încadrarea nu era bine făcută. Dar, în momentul cînd trebuia să i se dea o nouă decizie de încadrare, funcționarul respectiv a plecat în concediu. Așa s-a făcut că educatoarea a primit decizia de încadrare și salariul ce i se cuvenea abea după cîteva luni de la începerea anului școlar.

O atitudine de nepăsare manifestă uneori și secția de învățămînt a regiunii Brașov. Primînd, de exemplu, spre cercetare o scrisoare ce sesiza o serie de aspecte negative manifestate în activitatea Școlii de muzică din Sibiu, secția a tărăgănat rezolvarea acestei sesizări aproape patru luni de zile. Aceeași atitudine au manifestat-o și secțiile de învățămînt ale regiunilor Argeș și Iași, care au răspuns unor sesizări trimise spre cercetare abea după două sau trei luni. Fără îndoială că o asemenea tărăgănare poate avea consecințe grave pentru procesul instructiv-educativ, pentru calitatea muncii desfășurate de colectivele didactice.

O soluție „comodă”

Sînt însă și secții de învățămînt care nici măcar nu iau în seamă scrisorile ce semnalează unele neajunsuri sau cer o serie de lămuriri. Ele adoptă o soluție mult mai comodă: îndeamnă pe cei ce le scriu să se adreseze altor organe, de preferință organelor centrale ale învățămîntului.

Îată cîteva exemple. Un profesor din Roșiori de Vede s-a adresat secției de învățămînt a raionului într-o problemă privind încadrarea. Deși situația înfățișată de el era clară și secția primise instrucțiuni care îi dădeau posibilitatea să rezolve cu ușurință cazul respectiv, l-a îndrumat totuși să se adreseze ministerului. La fel, deși era în posesia instrucțiunilor privind acordarea burselor, secția de învățămînt a raionului 23 August din Capitală a îndemnat pe cîteva profesori și părinți care aveau nelămuriri în această problemă să se adreseze organului central al învățămîntului.

Uneori, o serie de probleme pot fi rezolvate chiar în școală. Este firesc ca, atunci cînd au vreo nelămurire, învățătorii și profesorii să se adreseze în primul rînd directorului școlii unde lucrează. Dar se întîmplă ca unii directori

să nu ia în seamă problemele ce li se prezintă și cu toate că adesea problemele respective intră în competența lor, cu toate că dispun de indicații privind modul cum trebuie rezolvate, propun celor în cauză să se adreseze secțiilor de învățămînt sau chiar ministerului. Bunăoară, un profesor de la Școala medie din comuna Tudor Vladimirescu, raionul Galați, s-a adresat conducerii școlii cu o problemă privind plata unor ore. Nu știa oare directorul cum să rezolve o problemă atît de simplă? Este greu de presupus. Totuși, profesorul a fost îndrumat să se adreseze ministerului.

În toate aceste situații nu este vorba decît de o nepermisă comoditate. În marea majoritate a cazurilor secțiile de învățămînt, directorii de școli pot lămuri direct pe solicitanți, cunosc modul cum trebuie rezolvate problemele ridicate de aceștia. Totuși, manifestînd o condamnabilă nepăsare față de nevoile oamenilor muncii, îi pun pe drumuri, îi determină să-și irosească un timp prețios menit studiului, pregătirii profesionale, să cheltuiască inutil bani. Și, totodată, asemenea procedee duc la supraîncărcarea unor organe nevoite să reia probleme rezolvate o dată în principiu și care puteau fi ușor lămurite de la început, pe plan local.

Considerăm că este cazul ca secțiile de învățămînt și conducerea școlilor care au dovedit o astfel de atitudine în rezolvarea scrisorilor să dea dovadă de mai multă seriozitate, de mai mult simț de răspundere.

Faptul că nu găsesc întotdeauna, la conducerea școlii, sau la organele locale, soluția așteptată a determinat unele cadre didactice — nu puține la număr — să ignoreze aceste foruri și să se adreseze direct organelor centrale.

★

Documentele de partid și de stat cer să se acorde o deosebită atenție rezolvării la timp a cererilor, scrisorilor și sesizărilor oamenilor muncii. Examinarea acestora și rezolvarea lor operativă sînt obligații a căror importanță a fost de nenumărate ori subliniată.

Așa cum am demonstrat faptele prezentate în materialul de față, există numeroase secții de învățămînt regionale, raionale și orășenești care privesc cu mult spirit de răspundere rezolvarea scrisorilor oamenilor școlii, fiind conștiente de însemnătatea acestei sarcini. Secțiile amintite se străduiesc să caute noi și noi forme de muncă, noi și noi procedee care să ducă la îmbunătățirea rezolvării scrisorilor. Ajutînd la soluționarea operativă și cu competență a problemelor ridicate în scrisori, organele învățămîntului ajută implicit la îmbunătățirea procesului instructiv-educativ.

Dar, după cum rezultă din cercetarea situației existente în

„Am nevoie de un document cu greutate pe care să-l arăt secției” — spun unii. „Răspunsul de la centru e mult mai sigur” — socotesc alții. Recent, un profesor din raionul 23 August întreba, într-o scrisoare adresată unui organ central, de cît concediu dispune în primul an de învățămînt. Un alt profesor, de la Școala generală de 8 ani din comuna Răciu, raionul Tîrgoviște, a procedat la fel pentru a afla la cît timp după luarea examenului de stat poate da examenul de definitivat. Un al treilea, de la Școala generală de 8 ani din comuna Mălița, raionul Teleajen, cerea o serie de lămuriri legate de drepturile cadrelor didactice înscrise în învățămîntul superior fără frecvență. Dar toate aceste probleme sînt de mult reglementate și puteau fi foarte ușor și repede lămurite chiar de către conducerea școlilor respective, intrucît principalele dispoziții și instrucțiuni în această privință sînt publicate în Buletinul Ministerului Învățămîntului, care se află la fiecare școală. Totuși, solicitanții respectivi nu s-au adresat nici direcției școlii și nici măcar organelor locale, ci celor centrale. Rezultatul? Au pierdut ei înșiși timp, supraîncercîndu-i și pe alții cu o corespondență inutilă, care împiedică rezolvarea acelor sarcini ce sînt de competența lor exclusivă.

Este de la sine înțeles că unele probleme depășesc competența organelor locale, rezolvarea lor intrînd numai în competența organelor centrale. Cînd se ivesc asemenea probleme este firesc ca oamenii școlii să se adreseze acestor organe centrale. Dar numai atunci, pentru a nu face să se aglomereze la centru sute și mii de scrisori din toate regiunile și raioanele țării care puteau fi rezolvate cu operativitate pe plan local.

★

această privință, se mai vădese încă, la unele secții de învățămînt, manifestări de superficialitate, de formalism, de lipsă de răspundere în examinarea și rezolvarea scrisorilor, manifestări concretizate în aminarea răspunsurilor de la o lună la alta, în trimiterile solicitanților la organele centrale etc. După cum se știe, asemenea deficiențe dau naștere la consecințe destul de dăunătoare: daunari zadarnice, echivalenți inutile, timp pierdut.

Socotim că este cazul ca fiecare secție de învățămînt să analizeze activitatea desfășurată pînă acum în domeniul rezolvării scrisorilor primite de la oamenii muncii din școli și să ia măsuri pentru lichidarea lipsurilor existente, ținînd seama de faptul că în felul acesta vor asigura condiții mereu mai bune de muncă învățătorilor și profesorilor, care vor putea, printr-o muncă de randament sporit, să ridice tot mai mult nivelul pregătirii elevilor.

M. KOBEA

Rezolvare atentă, operativă

O atitudine plină de grijă față de scrisorile care le sosesc arată, bunăoară, secțiile de învățămînt ale regiunilor Suceava și Ploiești.

Preocuparea existentă de mai mulți ani la aceste secții de învățămînt pentru rezolvarea operativă și cu spirit de răspundere a problemelor semnalate în scrisori a făcut ca an de an, lună de lună, numărul sesizărilor primite de ele să scadă, ceea ce constituie, în fapt, o mărturie grăitoare că în regiunile respective procesul de învățămînt și activitatea colectivelor didactice se îmbunătățesc permanent.

La aceste rezultate pozitive s-a ajuns în primul rînd datorită grijii deosebite care s-a arătat pentru îndrumarea permanentă a secțiilor raionale (în cazul secțiilor regionale) și a directorilor de școli (în cazul celor raionale) în ceea ce privește modul cum trebuie rezolvate scrisorile sosite de la cei ce muncesc în școală.

Deosebit de eficiente s-au dovedit în acest scop ședințele ce se organizează în cadrul unor secții raionale sau orășenești cu directorii de școli, ședințe în care inspectorii discută pe marginea scrisorilor primite și dau direcțiilor de școli indicații asupra modului cum trebuie rezolvate acestea. De asemenea, dă rezultate bune procedeul folosit de acei inspectorii care, cu prilejul controlului efectuat în școli, lămuresc și problemele ridicate în scrisorile sosite la secții.

Pe bună dreptate socotesc organele de învățămînt din regiunea Suceava că numărul sesizărilor pe care le primesc constituie

un adevărat „barometru” al situației ce există la un moment dat în școli. De aceea cînd dintr-un anumit raion sosesc mai multe scrisori se iau măsuri operative, inspectorii secției regionale deplasîndu-se neîntîrziat pe teren pentru a analiza situația și a lua măsurile ce se impun.

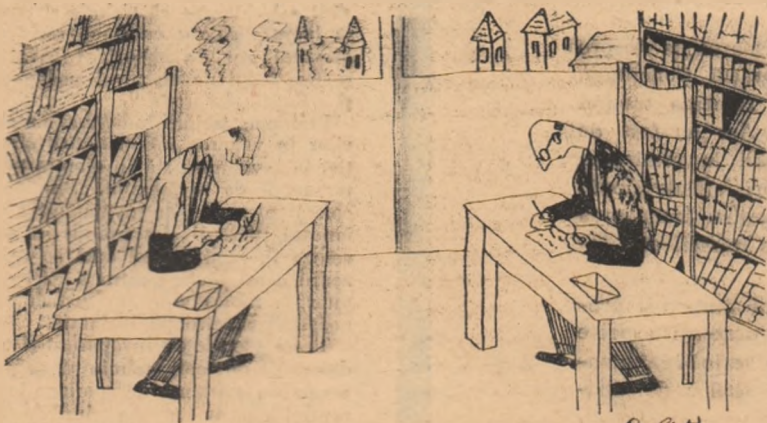
Uneori, în scrisorile sosite la secțiile raionale se ridică probleme care nu sînt de competența acestora. Manifestînd dorința de a-i ajuta pe învățătorii și profesorii și în rezolvarea acestor probleme, cele mai multe secții raionale le aduc la cunoștința organelor regionale cu prilejul ședințelor ce se organizează periodic la regiune. La fel procedează, în problemele care depășesc și competența lor, unii șefi ai secțiilor regionale de învățămînt atunci cînd participă la ședințele organizate la minister.

Bunul mers al muncii cu scrisorile este asigurat de păstrarea unei evidențe stricte și precise a scrisorilor sosite la secția de învățămînt. Bunăoară, din evidența întocmită de o serie de secții de învățămînt raionale și regionale se poate afla clar data sosirii scrisorilor, modul în care au fost rezolvate. Rezultate și mai bune se dobîndesc atunci cînd se urmărește și eficiența măsurilor luate pentru rezolvarea problemelor semnalate în scrisori.

Si fenomene de neglijență, de superficialitate

Dacă așa se procedează în numeroase locuri, nu-i mai puțin adevărat că există și unele sec-

Între arhivari

— Studiez o scrisoare de răspuns a cronicarului Radu Popescu. Are mai bine de două veacuri și s-a păstrat foarte bine...

— Și eu studiez o scrisoare fără răspuns a învățătorului Radu R. Popescu. Are doar doi ani și s-a păstrat foarte prost la secția de învățămînt.

Omagiu marilor scriitori

EMINESCU

Se implinesc 75 de ani de la moartea luceafărului poeziei românești, Mihail Eminescu. Pentru a cinsti memoria marelui nostru poet, elevii școlii medii din Capitală care-i poartă numele au pregătit și în acest an, îndrumați de direcția școlii, de toate cadrele didactice, în colaborare cu organizația U.T.M., serbarea lor tradițională.

Și iată seara confruntării cu publicul... Emoții pe scenă, emoții în sală. Ele s-au risipit însă repede cînd, la ridicarea cortinei, eleva Ecaterina Ionescu din clasa a X-a D a rostit cu siguranță primele cuvinte ale interesantului „Prolog omagial”, alcătuit de profesorul Tudor Opris. Apoi pe scenă au prins viață versurile lui Eminescu: elevii interpretau montajul literar-muzical-coregrafic „Pe aripile poeziei eminesciene”, urmat de reușita dramatizare

a poemului „Călin”. Și în tot acest timp, pe fundalul scenei, între două coloane de marmură, acoperit de un văl străveziu, apărea, venit parcă „din neguri de vreme”, chipul marelui poet.

În cea de a doua parte a serbării s-au interpretat câteva fragmente din drama „Eminescu” de Mircea Ștefănescu. A fost o străduință demnă de toată lauda, aceea de a da viață nu numai marelui poet, dar și altor personaje complexe: Creangă, Caragiale, Slavici etc. Cu atât mai mare a fost și satisfacția reușitei.

Serbarea s-a încheiat cu o prezentare coregrafică a „Lucafărului” și cu... aplauze furtunoase care n-au conținut mult timp. Elevii Școlii medii „Mihail Eminescu” din Capitală au cinstit din plin pe cel al cărui nume îl poartă școala lor.

Elevi din Slatina în vizită la Muzeul de istorie din localitate.

În legătură cu transferarea personalului didactic

Recent a apărut și a fost difuzat în școlile de cultură generală, profesională și tehnică Buletinul Ministerului Învățămîntului nr. 1/1964, în care sînt publicate instrucțiunile cu privire la transferarea personalului didactic.

Potrivit acestor instrucțiuni, cererile de transferare, însoțite de acte doveditoare, vor fi depuse la secțiile de învățămînt raionale (orășenești) în raza cărora funcționează cei în cauză, pînă cel mai tîrziu la 5 martie a.c.

De asemenea, pînă la 5 martie și în aceleași condiții vor fi depuse cererile de numire ca titulari ale persoanelor care au pregătirea corespunzătoare, dar care funcționează ca suplinitori, precum și ale persoanelor care au întrerupt activitatea didactică și doresc să reintre în învățămînt.

Pot cere transferul și profesorii care predau discipline de cultură generală în școlile profesionale și tehnice.

CARAGIALE

Inserisă în tradiția colectivului de elevi și profesori, sărbătorirea „zilei școlii” înseamnă în fiecare an, la școala medie „I. L. Caragiale” din Capitală, un eveniment de adînci și în-

tinse rezonanțe care, prilejuind omagierea unuia din cei mai mari scriitori ai poporului nostru, face să crească în același timp mindria elevilor pentru instituția ce îi poartă cu cîste numele.

La manifestarea organizată recent cu ocazia „zilei școlii” a fost întîmpinat cu o deosebită bucurie unul din elevii ei de acum cîteva decenii, actorul emerit Niki Atanasiu care, urcîndu-se pe scenă, a întruchipat cu măiestrie cîteva din neuitatele personaje din opera lui Caragiale. Cu emoție au ascultat apoi elevii cele relatate de actorul Niki Atanasiu despre prețuirea de care se bucură azi în patria noastră opera lui Caragiale, despre ecourile ei pe scenele teatrelor de peste hotare.

Amănuntele inedite aduse de fiica scriitorului, Ecaterina Caragiale Logadi, au făcut și mai drag

elevilor chipul marelui dramaturg. Ea le-a vorbit despre înalta lui conștiință scriitoricească, despre patriotismul lui înflăcărat, le-a relatat fapte povestite cu o autentică modestie și cu multă dragoste, care vor rămîne adînc întipărite în inimile lor.

Integrită cu prezentarea unor fragmente din opera lui I. L. Caragiale, festivitatea „zilei școlii” s-a bucurat și de o frumoasă ținută artistică. Elevii au interpretat cu real talent „Domnul Goe”, „O inspecțiune”, „Examenul anual”, „Amicii”, „Five o'clock” și fragmente din „O scrisoare pierdută”, din „Conu Leonida față cu reacțiunea”, din „O noapte furtunoasă”.

Dacă la cele de mai sus adăugăm că elevii și profesorii au întîmpinat și de data aceasta sărbătorirea „zilei școlii”, ca în fiecare an, cu un avînt sporit pentru ridicarea nivelului întregii munci pe care o desfășoară, ne dăm seama mai bine de însemnătatea și valoarea acestei manifestări tradiționale.

ÎN ATENȚIA NOASTRĂ — FIECARE ELEV

(Urmare din pag. 1-a)

citi cărți cit mai multe și mai frumoase etc. Nu este însă nici de cum indicat să încredințăm unui elev sarcina de a asigura ridicarea nivelului la învățatură al altuia. Mult mai multă eficacitate are strădania peda-

gogului de a-i ajuta pe toți elevii să studieze individual.

Profesorul Ion Enășescu din comuna Curtea, raionul Făget, se preocupă de studiul individual al elevilor. El a constatat nu o dată că una din cauzele pentru care unii elevi nu-și însușesc lecții foarte clare se datorește faptului că profesorii lor nu i-au învățat cum să învețe. De aceea, profesorul Enășescu arată elevilor cum să ia notițe în timpul explicațiilor, cum să studieze acasă, cu ce să înceapă și cu ce să termine, cînd și cite pauze să facă. Le-a recomandat să-și învețe lecțiile și să-și facă temele în ordinea stabilită prin orar (acest lucru presupunînd un orar pedagogic), să învețe mai întîi lecția și apoi să-și lucreze tema scrisă, să nu treacă la alt obiect pînă nu s-au pregătit bine la cel început și să repete apoi lecțiile tot în ordinea orarului. Totodată profesorul le-a dat și indicații concrete cu privire la felul cum să folosească în cursul studiului individual manualul și notițele, materialul demonstrativ din carte și din caiet, cum să învețe poeziile, cuvintele noi, cum să-și fixeze mai bine în minte cele învățate. Asemenea îndrumări le dă de obicei în cursul meditațiilor, la ora de dirigenție, la lecții, în discuțiile individuale.

Pe bună dreptate remarcă prof. I. Enășescu necesitatea ca fiecare pedagog să arate elevilor cum să învețe, pentru a-i ajuta să-și formeze un stil de muncă, să dea cea mai mare atenție studiului individual — element de bază în pregătirea fiecărui.

A învăța pe elev să învețe. A-i sădi convingerea că trebuie și poate să lucreze singur cu bune rezultate este tot atât de important ca și a realiza lecții de un nivel pedagogic și științific ireproșabil.

Problema tratării individuale a elevilor în vederea îmbunătățirii situației la învățatură stă în atenția multor secții de învățămînt. Bunăoară, colectivul secției de învățămînt a raionului Rădăuți și-a propus să cerceteze în școli modul cum se realizează acest lucru pentru a găsi răspuns la multe din problemele cunoașterii experienței înaintate.

Toate secțiile de învățămînt și toți directorii de școli trebuie să se preocupe cu stăruință de sporirea interesului pentru munca individuală cu elevii, pentru ajutorarea lor diferențiată, știind că aceasta stă la baza succeselor la învățatură.

CORESPONDENȚĂ

● Într-o scrisoare trimisă recent redacției noastre, profesorul Anastasie Bogdan, de la Școala medie „Unirea” din Turnu Măgurele vorbește despre o nouă inițiativă luată la școala sa pe linia colaborării cu familia. Este vorba, anume, de deplasarea făcută de diriginții și profesorii din școală, în vacanța de iarnă, la familiile elevilor ce locuiesc la sate. Cu prilejul unei astfel de vizite, făcută într-o comună din apropierea orașului s-a prezentat o conferință pe tema „Școala și fiii colectivei”, în care s-a înfățișat situația la învățatură și disciplină a elevilor din comuna respectivă și s-a subliniat necesitatea legăturii între școală și familie.

Participarea activă la discuțiile purtate, ca și interesul manifestat de tîrării colectivști pentru cunoașterea problemelor școlii, au arătat că această acțiune este binevenită. De aceea conducerea școlii a hotărît ca ea să fie continuată.

● Deosebit de eficiente au fost și vizitele organizate la domiciliul elevilor de către colectivul didactic al Școlii generale de 8 ani din comuna Mircea Vodă, raionul Călărași. Se pot da numeroase exemple de elevi, ne scrie profesorul Constantin Al. Dobrescu, care și-au îmbunătățit frecvența, au devenit mai disciplinați și învață mai bine în urma vizitelor făcute de diriginți sau profesori la domiciliul lor, a discuțiilor pe care le-au avut aceștia cu părinții.

Colaborînd activ cu familiile elevilor, diriginții școlii din această comună au reușit să-i facă pe elevi să nu mai absenteze de la lecții, să-și lucreze întotdeauna temele, să dovedească o atitudine justă față de învățatură, față de muncă.

● Și Școala generală de 8 ani din Oțelul Roșu, regiunea Hunedoara, și-a inseris în planul de muncă o serie de acțiuni care să contribuie la stringerea colaborării cu familia.

Astfel, tov. Axente Stanciu, directorul acestei școli ne relatează într-o scrisoare că în ultimul timp colectivul di-

dactic a organizat pentru părinți cîteva conferințe deosebit de interesante. Iată cîteva din temele acestor conferințe: „Statornicirea unor relații juste între membrii familiei — factor însemnat în educarea copiilor”, „Sarcinile părinților în alcătuirea unui regim rațional de muncă pentru elevi” etc.

Nu de mult, școala a organizat, în colaborare cu clubul muncitoresc al uzinei „Oțelul Roșu”, o consfătuire cu părinții. Cu acest prilej părintele unui elev fruntaș la învățatură din clasa a VIII-a a împărtășit participanților la consfătuire aspecte din experiența sa în munca de educare în familie. Expunerea, urmărită cu deosebit interes, a subliniat sarcina ce le revine părinților de a supraveghea modul cum învață copiii lor, de a le îndruma activitatea și preocupările.

Deseori consfătuirile cu părinții organizate la Școala de 8 ani din Oțelul Roșu sînt însoțite și de filme documentare sau artistice pentru părinți.

● Profesorul Ion Muche vorbește în scrisoarea sa despre consfătuirea profesorilor diriginți din orașul Constanța, consfătuire la care s-au prezentat cîteva referate tratînd aspecte importante din munca diriginților. Așa au fost, de exemplu, referatele „Contribuția diriginților la realizarea unității de cerințe a colectivului de profesori față de elevi”, „Metode și procedee folosite de diriginți pentru închegarea colectivului clasei a V-a”, „Particularitățile muncii diriginților la clasa a VIII-a” etc.

Pe marginea referatelor, au luat cuvîntul numeroși profesori diriginți care au împărtășit celor prezenți aspecte din experiența lor. S-au prezentat apoi o serie de îndrumări metodice privînd alegerea tematicii orelor de dirigenție.

Consfătuirea s-a încheiat cu o serie de concluzii și învățăminte pentru munca de viitor a profesorilor diriginți.